

TĒVIŠKĒS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 16 (3291) 2013 APRIL - BALANDIS 23 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina – \$2

Siekių sūkuriose

Kaip padaryti žmones laimingus, klausimas senas, liečiantis kiekvieną žmonijos kartą. Ir gal jau nusibodęs, nebeįdomus, nes sunkiai sprendžiamas.

BANDYMUŲ šį klausimą išspręsti būta ir yra nemažai. Kiekvienai kartai vis atrodo, kad šią problemą, bent iš dalies, galima kaip nors įveikti. Pažvelgus į tolimiausias praeitį ir ją palyginus su dabartimi, ką galima būtų pasakyti? Pvz. galėtume klausti, ar šių dienų žmogus yra laimingesnis už buvusį viduramžių žmogų? Ar vidutinis Niujorko amerikietis laimingesnis už Kanados eskimą? Įvairiausių ir keisčiausių palyginimų galima būtų labai daug pririnkti. Galima būtų išdėstyti ir labai daug laimės priežasčių ir galbūt prieiti prie išvados, kad daugelis žmonių savo laimę vertina materialinės gerovės lygiu. Neigti, kad tai būtų kas nors netinkamo, nebūtų tikslu. Materialinė gerovė ir skurdas stipriai vairoja žmonių nuotaikas bei pažiūras, tikslus ir mėginimus. Daugelis žmonių tos gerovės siekdami vartoja neleistinas priemones, ir užtat įvairūs sukčiavimai, sakytume, kone epidemiškai plinta visame pasaulyje. Peržengę tų siekių begalines ribas ir sykį pradėję nusikalstamus veiksmus, dažnai klimpsta gilyn. Beveik kasdien pilna žiniasklaida tos rūšies nusikaltimų. Net nebestebina žymiųjų turtuolių apgavystės, sukčiavimai piktaudžiaujant moderniausiomis priemonėmis, ir – tyla. Niekas lyg nedrįsta paklausti, ko gi šitiems žmonėms dar reikia? Tų blogybių potvynis plečiasi. Pasigirsta balsų, kad bausmės per silpnos, kad turtuliai, pasisamdę geriausius advokatus, tikisi laimėjimo. Kas bebūtų, peršasi mintis, kad vien valdžios potvarkiais ir bausmėmis nusikalstamumo nesumažinsi.

NUSIKALTĒLIAI ir baudėjai – tai tartum dvi atskiros stovyklos. Pirmųjų uždavinys veikti už įstatymų ribų, antrųjų – bausti. Kiekviena grupė atlieka savo uždavinius pagal geriausius sugebėjimus, ir, rodos, niekaip kitaip nebegali būti. Apie “užbėgimą už akių”, palyginus su tuo, kas girdima apie nusikaltimus, beveik nieko. Kaip ir ką daryti, kad tokių nusikaltimų skaičius mažėtų, per mažai siūlymų ir specialistų veiksmų. Jokiuose socialinių reikalų planuose šito beveik nėra. Nemažai ir gana garsiai kalbama apie kalėjimų pagerinimą, apie teisės saugos įstatymus, juos saugojančių pareigūnų skaičiaus didinimą; gausiai rašoma iki smulkmenų, net pirmuosiuose dienraščių puslapiuose apie nusikaltimų eigas, sukuriami kone “romanai” su herojais (nusikaltėliais), kokie kartais net užjaučiami ir pavienių asmenų, ir net organizacijų. Taip yra kaip yra – ir baigta. Dvi stovyklos, daugelio labai mėgstamos sektį, kas jose vyksta. Įvykiai sudomina, o kai kam ir kasdienė duona. Kažkada kiekvienas nusikaltimas būdavo pirmiausia siejamas su sąžine, tikintiesiems – su nuodėme. Žmogus buvo įpratęs save kontroliuoti, o sukčiavimai reiškė savigarbos praradimą. Pajamos (ir toji laimė) turėdavo ateiti garbingu būdu. Skolų gražinimas būdavo garbės reikalas. Gobšumas būdavo pajuokiamas kaip bloga žmogaus savybė. Kas dar atsimena, šitaip yra buvę ir Lietuvoje. Tiesiog džiugu tai prisiminti. Ir liūdna šiandien matyti ką kita. Kas bebūtų, reikalai taisytini. Apie skurdo ribą nemažai kalbama. Turtėjimas ir prabanga visuomenėse veržiasi kaip siektinas idealas. Deja, jis darosi kenksmingas socialinių reiškinių pusiausvyrai išlaikyti. ČS

Šiame numeryje

Naujas arkivyskupas – 2 psl.

Lietuva ir Turkija – verslo partneriai – 3 psl.

L. Berijos raportas apie Lietuvą (Tęsinys) – 4 psl.

Pabūti šalia kito žmogaus... – 7,10 psl.

Neįprastas renginys Žydų bibliotekoje – 8,11 psl.

Prie girnų (lino raižinys, detalė iš ciklo “Mano tėviškė”)

Dail. V. Petravičius

Valstybių skolos

Dr. EGIDIJUS VAREIKIS,
Lietuvos respublikos seimo narys

Apie Lietuvos skolas vieni kalba pasibaisėdami, kiti – raminančiu tonu, tačiau pradžia ne apie ją, o apie viso pasaulio skolas. Žurnalas *The Economist* savo tinklalapyje įkurdino bendrą pasaulio valstybių viešosios skolos skaitiklį, panašų į tą, kuris Niujorko Time Square rodo JAV skolą. Skaitiklis sukasi nesustodamas skolos didėjimo linkui ir globali skola jau viršija 49 trilijonus JAV dolerių (49,038,000,000,000 – tiek). Tai apie 7,000 dol. vienam statistiniam *Homo sapiens*. Didesnė valstybės skola verčia didinti valstybės reguliavimą, o tai mažina rinkos efektyvumą. O kur dar palūkanos ir skolų gražinimo terminai, visa tai galiausiai brangina gyvenimą.

Pasaulyje ilgą laiką vyravo nuomonė, kad labiausiai prisiskolinusios yra vadinamojo Trečiojo pasaulio šalys, kad jos gautus kreditus naudoja labai neefektyviai, “pravalgo” ar išleidžia ne pagal paskirtį. Ne kartą bandyta skolas nurašinėti, tačiau tai problemą iš-

sprendavo tik laikinai. Ne vieną šalį paprasčiausiai reikėdavo gelbėti – skolinti tam, kad gražintų ankstesnes skolas. Pastaraisiais metais paaiškėjo, kad ir vadinamosios “brandžiosios” demokratijos bei liberalios rinkos ekonomikos nebesugeba susidoroti su skolomis. Šalys, vis dar laikomos pavyzdžiu kitiems, pasirodo esančios beveik gyvenančios su didele skolų kupra.

Pasak statistikos, labiausiai prisiskolinusių šalių dešimtuką (skaičiuojant šalies skolą vienam gyventojui) sudaro Japonija, Singapūras, Graikija, Belgija, Italija, Kanada, Vokietija, JAV, Prancūzija bei Jungtinė Karalystė. Japonijoje skola artėja prie 70,000 JAV dolerių vienam gyventojui – dešimt kartų daugiau už pasaulio vidurkį. Jei pridėsime antrąjį skolininkų dešimtuką – Olandiją, Ispaniją, Taivanį, Lenkiją, Pietų Korėją, Braziliją, Kiniją, Turkiją, Meksiką, Egiptą bei Indiją – pamatysime, kad dvidešimtyje labiausiai įsiskolinusių šalių gyvena net pusė pasaulio gyventojų. Šiai grupei priklauso visos G8 valstybės.

Nukelta į 5-tą psl.

Naujas arkivyskupas

Popiežius Pranciškus š.m. balandžio 5 paskyrė vyskupą Gintarą Grušą Vilniaus arkivyskupu metropolitu.

Vyskupas Grušas gimė 1961 m. rugsėjo 23 d. Vašingtone, JAV. Augdamas lietuvių šeimoje, išitraukė į tautinę ir katalikišką išeivių veiklą. Aktyviai dalyvavo Los Angeles Šv. Kazimiero lietuvių parapijos gyvenime, Ateitininkų federacijos veikloje, 1983–1987 m. buvo Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkas ir Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos narys.

Prieš studijas į seminariją baigė matematiką ir informatiką Kalifornijos universitete Los Angeles (UCLA), dirbo IBM korporacijoje. Dvasines studijas pradėjo Pranciškonų universitete Steubenville, OH, vėliau dvejus metus mokėsi Romoje, Popiežiškojoje Šv. Bedos kolegijoje. 1992 m. Vilniuje buvo išventintas diakonu ir paskirtas Popiežiaus Jono Pauliaus II-ojo apaštališkosios kelionės į Lietuvą komiteto generali-

niu sekretoriumi. Grįžęs į Romą, tęsė studijas gyvendamas Popiežiškojoje Šv. Kazimiero lietuvių kolegijoje, teologijos bakalauro laipsnį įgijo Popiežiškajame Šv. Tomo Akviniečio universitete.

1994 m. birželio 25 d. Vilniaus arkikatedroje arkivyskupo A.J. Bačkio išventintas kunigu. Tais pačiais metais išrinktas Lietuvos Vyskupų konferencijos generaliniu sekretoriumi. 1997 m. grįžęs į Romą tęsė studijas Popiežiškajame Šv. Tomo Akviniečio universitete, kur 2001 m. įgijo bažnytinės teisės daktaro laipsnį. 2001-2003 m. buvo Vilniaus Šv. Juozapo kunigų seminarijos rektoriumi, dėstė kanonų teisę. Nuo 2002 m. eina Lietuvos Vyskupų konferencijos generalinio sekretoriaus pareigas.

Pastarąjį dešimtmetį buvo Vilniaus arkivyskupijos Kunigų tarybos narys ir patarėjas,

Vyskupas Gintaras Grušas – naujas Vilniaus arkivyskupas metropolitas

vadovavo komisijai, rengiančiai lietuvišką Kanonų teisės kodekso redakciją. Nuo 2006 m. – Ateitininkų federacijos dvasios vadas. Popiežiškosios Šv. Kazimiero lietuvių kolegijos tarybos narys, leidyklos “Katalikų pasaulio leidiniai” valdybos pirmininkas, išeivių

organizacijos “Lietuvių katalikų religinė šalpa” valdybos vicepirmininkas. Šventojo Tėvo kapeliono, monsinjoro titulas vyskupui G. Grušui buvo suteiktas 2003 m.

2010 m. liepos 2 d. Šventasis Tėvas Benediktas XVI monsinjorą Gintarą Grušą paskyrė Kariuomenės ordinaru. Vyskupas nominatas buvo konsekruotas 2010 m. rugsėjo 4 d. Vilniaus arkikatedroje. 2011 m. spalio 26 d. išrinktas Lietuvos Vyskupų konferencijos Nuolatinės tarybos nariu ir LVK Švietimo komisijos pirmininku.

Arkivyskupas G. Grušas moka lietuvių, anglų, italų ir prancūzų kalbas.

Savo pareškime, paskelbtame po paskyrimo, jis rašė, jog jį sujaudino Popiežiaus dėmesys Lietuvai.

“Priimu šį naują siuntimą su tuo pačiu klusnumu ir viltimi, kaip esu priėmęs visus

ankstesnius Viešpaties siuntimus pašaukimo kelyje, nes Viešpats mūsų niekada neapleidžia.”

Jis primena, jog šie metai, Tikėjimo metai, toliau kviečia mus visus irtis į tikėjimo gelmes ne tik tam, kad geriau pažintume mūsų tikėjimą, bet kad juo gyventume. “Todėl kviečiu visus atverti savo širdis Kristui, Dievo Gailestingumui. Nebijokime dalintis Kristaus Žinia savo šeimose, su savo kaimynais ir kolegomis – priimti Dievo Gailestingumą ir patiems būti gailestingiems. Tik taip sugebėsime sukurti visuomenę, kokios norime, kurioje neapsiribojame kvietimu toleruoti – tai yra, pakęsti – vieni kitus, bet kviečiame remtis Kristaus įsakymu mylėti vieni kitus, kaip Jis mus mylėjo.”

Vilniaus arkivyskupo pareigas G. Grušas pradėjo vykdyti Šv. Jurgio, Vilniaus Arkivyskupijos globėjo, šventėje su iškilmingom ingreso Mišiom Vilniaus arkikatedroje balandžio 23 d. katalikai.lt

Šeima – svarbiausias dalykas gyvenime

Kun. doc. dr. KĘSTUTIS RALYS

Kai į dviejų mylinčių asmenų duris pasibeldžia trečia maža būtybė, namai visada užplūsta šviesa, meile ir neapsakomu dvasiniu džiaugsmu. Visi jį apsupę, tą mažą, bejėgį Dievišką kūdikėlį, ramiai sau miegantį savo lovelėje, žvelgia į jį su begaliniu džiaugsmu ir nuostaba. Tačiau, ne kiekvienas susimąsto apie tai, kokia atsakomybė jų laukia, kiek daug dėmesio, dvasinių pastangų bei laiko bus reikalaujama visai netolimoje ateityje. Juk visi tėvai svajoja apie stiprų, protingą, gerą, darbštų vaiką. Ką reikia daryti, kad vaikas tokiu taptų? Kokį vaidmenį šeima atlieka jo gyvenime,

ypač dvasiniame? Juk šeima vaikui yra pirmoji bendruomenė, jį veikianti aplinka, iš kurios jis semiasi Dievišką bei žmogišką patirtį. Todėl labai svarbu sudaryti vaikui teigiamą aplinką.

Šeima – svarbiausias mūsų dalykas gyvenime, be kurios sunku išivaizduoti laimę, meilę, pagarbą, rūpestį. Psichologiniu požiūriu, šeima yra pagrindinė socialinė institucija, kurioje auga, bręsta ir ugdomi dvasinė asmenybė. Šeima įtakoja ne tik asmenybės formavimąsi, bet ir žmogaus savęs vertinimą, pasitikėjimą, o taip pat skatina jo kūrybinį bei socialinį aktyvumą, o kartu ir moralinį.

Daugelis įvairių psichologijos kryptų atstovų su-

tinka, kad žmogaus asmenybė susiformuoja dar vaikystėje. Taip pat yra manoma, kad šiam procesui pakanka ypač pirmų ketverių gyvenimo brendimo metų. Žinoma, mes vystomės, keičiamės ir bręstame per visą savo gyvenimą, tačiau kertiniai akmenys asmenybės raidai yra padedami vaikystėje. Todėl darna, meilė bei pagarba ir dvasinis – moralinis pavyzdys yra vienas iš svarbiausių kriterijų tėvams, augintiems vaikams.

Tėvai, norėdami sėkmingai bei dvasiškai auklėti savo vaikus, visų pirma privalo tinkamai suderinti savo tarpusavio santykius. Tėvų meilė sužadina vaiko meilę tėvams, kuri perduodama kitiems žmonėms. Teisingai manoma,

kad vaikai, mylintys savo tėvus, retai išauga blogais žmonėmis. Tėvų meilę labai sunku pakeisti kokiomis nors dirbtinėmis pedagoginėmis priemonėmis, jų meilė yra neišsenkamas jautrumo, pasitikėjimo, pasiaukojimo ir daugelio kitų jausmų šaltinis.

Vaikas tėvams yra artimiausias asmuo, nuo pat gimimo jų prižiūrimas ir visapusiškai ugdomas. Didelę gyvenimo dalį jis bendrauja su savo šeimos nariais. Šeimoje vaikas nuolat stebi ir perima šeimos gyvenimo būdą, jos narių dorovinę ir dvasinę kultūrą, elgesį, vertybines orientacijas. Šeima pirmiausia jam padeda įveikti vienišumą, nepasitikėjimą savimi, nerimą, atstatyti jausminę dvasinę pu-

siausvyrą. Šeimoje labai individualiai tenkinami vaiko materialiniai ir dvasiniai poreikiai. Joje vaikai, perimdami vyresniųjų gyvenimo ir auklėjimo patyrimą, formuojasi kaip būsimi tėvai.

Kartu su tėvais tvarkydami šeimos ūkį, jie išmoksta šeimyniškai ūkininkauti, ypač mūsų Lietuvoje. Šeimoje vaikas mokosi vykdyti ir visuomenines užduotis, bei saugo jį nuo klaidingų poelgių, padeda įveikti gyvenimo sunkumus.

Auklėjant vaikus vienodai svarbus ir tėvo, ir motinos dvasinis – moralinis vaidmuo. Todėl tėvai turi būti kartu. Jie turi naudotis savo autoritetu su pagarba ir švelnumu, bet taip pat, kai būtina – būti griežtais ir stipriais. Auklėjimas turi būti patikimas, nuoseklus ir išmintingas, ir tai turi būti daroma dėl vaikų integralaus dvasinio – moralinio gėrio.

• *Kuo turėtume mes ypatingu būdu prasinešti? Išsižadėjimu savęs ir visišku atsidavimu Dievui ir Jo Bažnyčiai; dvasišką gyvenimu, o, iš antros pusės, veiklumu tarp žmonių ir su žmonėmis; – uolumu ir narsumu, be sverdelėjimo ir baimės; – iniciatyvos dvasia, bet laikomos drausmėje.*
• *Mūs veikliame gyvenime būtina turime būti įpratę į vidutinį dvasišką gyvenimą, į nuolatinę dvasinę maldą, turime mokėti atjausti savo širdyje Viešpatį Jėzų, statyti save ir savo darbus Dievo akivaizdoje.*

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364 • E-mail: tevizib@rogers.com
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija “Žiburiai”

Redaguoja: R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, red. pav. S. Katkauskaitė, techninė red. V. Tumosienė. **Administratorė** A. Trussow. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

METINĖ PRENUMERATA: \$85 – reguliari (paprastu paštu); \$135 – reg. (1 klasės paštu); \$105 – rėmėjo (paprastu paštu); \$155 – rėmėjo (1 klasės paštu). Oro paštu į užjūrius – \$185, paprastu paštu – \$105 (Kan. dol.); JAV: \$105 – reguliari; \$125 – rėmėjo; \$165 – 1 klasės paštu. JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

We thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news. We acknowledge the financial support of the Government of Canada through the Canada Periodical Fund of the Department of Canadian Heritage.

Canada
VERIFIED
CIRCULATION
2710

Lietuva ir Turkija – verslo partneriai

Balandžio pirmosiomis dienomis, Lietuvoje lankantis Turkijos vyriausybės vadovui Abdullah Gülui, Vilniuje įvyko Lietuvos – Turkijos verslo forumas, kuriame dalyvavo ir Lietuvos respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė kartu su Turkijos vadovu. Stiprinant abiejų valstybių bendradarbiavimą, buvo pasirašyti 3 susitarimai: memorandumas dėl geležinkelio projekto „Vikingas“, verslo draugijų ir valstybinių transliuotojų susitarimai.

Prezidentės teigimu, atsi- veria naujas Lietuvos ir Turki- jos bendradarbiavimo tarp- nis, suteikiantis naujų galimy- bių šalių verslininkams. „Abi valstybės užima gerą strategi- nę padėtį šiaurinėje ir piet- nėje Europos žemyno dalyse. Tai suteikia Lietuvai ir Turki- jai natūralią galimybę stiprinti bendradarbiavimą susisieki- mo, krovinių pervežimo, ke- lionių versle. ‘Vikingo’ pro- jektas yra puikus pavyzdys, kaip galime sujungti Baltijos jūros ir Juodosios bei Kaspijos jūrų regionus ir sukurti dau- giau galimybių augimui”, – sakė šalies vadovė, sveikinda- ma forumo dalyvius.

Kviesdama Lietuvos ir Turkijos mokslininkus ir vers- lininkus aktyviau išnaudoti didžiulį bendrą pajėgumą ino- vacijų srityje, šalies vadovė paragino investuotojus pasi- naudoti penkių Lietuvos mokslo, studijų ir verslo slėnių infrastruktūra ir įgyvendinti

Lietuvos ir Turkijos verslo forumas Vilniuje; pasirašytos trys bendradarbiavimo sutartys

bendrus pramoninių mokslinių tyrimų ir inovacijų plėtros projektus.

Glaudesnis Lietuvos ir Turkijos verslo draugijų bendradarbiavimas padės verslininkams įsitvirtinti šalių rinkose, dalytis patirtimi ir plėtoti bendrus projektus.

Ryšius tarp dviejų šalių,

verslo ir turizmo augimą paskatins ir šią vasarą pradeda- mas naujas tiesioginis skrydis iš Stambulo į Vilnių. Sutartis tarp valstybinių transliuotojų suteiks galimybių plėsti kultūrinis mainus, keistis informacija.

Inf. ir ntrs. Dž.G. Barysaitės iš LR Seimo tinklalapio

NUOMONĖ

Dr. RŪTA GAJAUSKAITĖ,
kriminologė

Patologija

Į lietuvių kalbą išvertus, tai būtų į įprastas ribas netelpantis reiškinys žmogaus biologijoje, psichikoje ar elgesyje (mokslas apie ligas ir liguistas būsenas). Kiekvienu atveju yra specialus terminas, tiksliai įvardinantis kiekvieną nukrypimo nuo normos atvejį, kaip antai – elgesio normų nepaisymas vadinasi sociopato vardu ir reguliuojamas baudžiamaisiais įstatymais. Netolygus mąstymas vadinamas psichopatija ir nuo nukrypimo nuo normos laipsnio yra gydomas specialistų – psichologų ar psichiatrų.

Žmogaus biologinių reiškinų sutrikimo diapazoną atspindi ne tik gydytojų specializacija bei neįgalumo (invalidumo) laipsniai. Kai tos patologijos neįmanoma ištaisyti ar kompensuoti – būtina socialinė pagalba. Čia turime minty pašalpu-pensijų dydžiai bei protezai, technika ir slauga. Akivaizdu, kad visų rūšių patologija yra visuomenės regu-

liuojama jas atitinkančiomis priemonėmis, stengiantis sumažinti nukrypimo laipsnį iki visuomenei priimtinos normos.

Taigi, patologija negali būti visuomenei pateikiama kaip norma, ji negali būti demonstruojama, kritikuojama, žeminama, izoliuojama arba privilegijuojama. Atvirkščiai, patologijai visuomenė teikia visokeriopą pagalbą per sveikatos apsaugos ir socialinio aprūpinimo institucijas.

Tarp visų patologijų rūšių labiausiai slepiami ir dėl to skaudžiausi per visus amžius buvo nukrypimai sekso srityje. Jau vien rezultatų apimtis – nuo vienišiaus gyvenimo iki bevaikystės ateities – rodo problemos gilumą tiek asmenišką, tiek ir visuomenišką. Ir šito maža – visuomenės požiūris į šią dėl intymumo labai užslaptintą nukrypimą, istorijos eigoje irgi buvo netolygus. Netolygios buvo ir problemos taisymo priemonės, prade-

dant pašaipa ir atskirtimi bei nebaigiant sodinimu “ant kuolelio” ar sudeginimu lauže.

Marksistinės (juodai-rudai-raudonos) ideologijos žlugimas XX š. paliko tam tikrą nišą politiniame gyvenime. Šią nišą skubiai užėmė “liberali” ideologija, kuri, prisidengdama “kova prieš atskirtį ir diskriminaciją” – faktiškai vėl “perlenkė lazda” lygiai tiek pat į priešingą pusę ir sekso patologija, pasipuošusi vairovorkštine vėliava ir dar spalvingesniais nukrypimų pavadinimais, jau drastiškai pretenduoja į liberalistinės demokratijos tapimą diktatūra!

Vien “Gėjų manifesto” paskelbimas tai patvirtina. O perskaičius jo turinį, supranti, kad “Mažumų įstatymas” tai tik priedanga, kurios dėka homoseksualai visai neginami nuo diskriminacijos. Atvirkščiai – tai politinis, vertybinis, dorovinis ir religinis konfliktas su visuomene, kad ją demoralizuotų gėjų subkultūra, kas įgalintų įgyvendinti “skaldyk ir valdyk” principą.

Nukelta į 9-tą psl.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Prezidentė Norvegijoje

Norvegiškos dujos ir elektros gali padėti sumažinti Lietuvos priklausomybę nuo Rusijos, balandžio 8 d. pareiškė prezidentė Dalia Grybauskaitė po susitikimų Osle su Norvegijos vadovais. Jos teigimu, Klaipėdoje įrengus suskystintų gamtinių dujų terminalą, juo Lietuvai galėtų būti tiekiamos ir Norvegijos dujos. Terminalo laivą stato Norvegijos įmonė “Hoegh LNG”. Šiuo metu Lietuva visas dujas gauna iš Rusijos dujų koncerno “Gazprom”. Prezidentė taip pat teigė, kad nutiesus Lietuvos ir Švedijos elektros jungtį 2015 m. atsiras galimybė padidinti norvegiškos elektros importą į Lietuvą ir racionaliau išnaudoti Kruonio hidroakumuliacinę elektrinę. Skaičiuojama, kad Norvegijos elektra gali sudaryti iki 35%

iš Skandinavijos importuojamos elektros energijos ir žymiai sumažinti importo iš Rusijos apimtį.

Uždarius Ignalinos atominę elektrinę, Lietuva importuoja daugiau kaip pusę jai reikalingos elektros energijos, didžiąją dalį – iš Rusijos. Susitikusi su Norvegijos karaliumi Haraldu V Baltijos ir Šiaurės šalių bendradarbiavimą vadino vienu svarbiausių Lietuvos užsienio politikos tikslų.

Norvegijoje su darbo vizitu viešinti D. Grybauskaitė, pasak pranešimo, su Norvegijos karaliumi taip pat aptarė dvišalius santykius, NATO klausimus ir artėjantį Lietuvos pirmininkavimą Europos sąjungai. Tai antrasis D. Grybauskaitės susitikimas su Haraldu V.

Santykiai su Lenkija

Lietuvos ir Lenkijos nesutarimų sprendimo laukia draugai “šiapus ir anapus Atlanto”, o bendras darbas atitinka šių šalių ir viso regiono interesus, antradienį sakė užsienio reikalų ministeris Linas Linkevičius, ministerijoje balandžio viduryje pristatant dokumentų rinkinį apie įtemptus Lietuvos ir Lenkijos santykius tarpukariu. “Istorija prieš 90 metų Lietuvoje toliau gyvuoja, o sudėtingo tarpukario laikotarpio Lenkijos ir Lietuvos santykių vertinimas iki šių dienų išnaudojamas kai kurių politinių įsitikinimų rėmimui bei daro įtaką priimamiems sprendimams”, sakė Lenkijos ambasadorius Lietuvoje Janusz Skolimowski.

Diplomato teigimu, pra-

eitis yra svarbi visuomenių tarpautybų dalis, todėl “siekiant suartėjimo tikslo užsienio politikoje ji privalo būti aktyvi dalyvė, istorikams ieškant naujų praeities įvykių interpretacijų”.

1994 metais pasirašytoje dvišalėje sutartyje Lietuva ir Lenkija pareiškė, kad abi tautos bendrą istoriją gali vertinti skirtingai. Anot ministerijos, dauguma dokumentų Lietuvoje išleidžiami pirmą kartą. Tai pirmas projektas, kuriame integraliai pateikiami Lietuvos ir Lenkijos diplomatiniai šaltiniai, atskleidžiantys lietuviškąją Lenkijos užsienio politikos ir lenkiškąją Lietuvos užsienio politikos suvokimus Antrojo pasaulinio karo išvakarėse ir pradžioje.

Pirmininkauja ESBO forumui

Lietuva nuo balandžio 17 d. perėmė pirmininkavimą Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) Saugumo bendradarbiavimo forumui. Lietuvos pirmininkavimas prasidėjo atidarymo renginiu Vienoje, pranešė Užsienio reikalų ministerija. Pirmininkavimo laikotarpiu Lietuva sieks atgauti derybas dėl 2011 m. Vienos dokumento dėl pasitikėjimo stiprinimo priemonių atnaujinimo, siekiant šį kartinį dokumentą pritaikyti prie naujų saugumo aplinkos poreikių.

Bus suaktyvintas ESBO darbas šaulių ginklų ir konvencinės amunicijos proble-

matikos klausimais, taip pat siekiama didesnės pažangos įgyvendinant ESBO politinių ir karinių saugumo požiūrių elgesio kodeksą. Lietuva skatins ESBO nuosekliai prisidėti padedant valstybėms įgyvendinti Jungtinių Tautų Saugumo tarybos rezoliucijas dėl moterų, taikos ir saugumo bei dėl masinio naikinimo ginklų nepatikimumo.

Saugumo bendradarbiavimo forumas yra ESBO sprendimų priėmimo formatas, kuriame svarstomos pasitikėjimo priemonės ir kiti projektai, stiprinantys saugumą, atvirumą ir pasitikėjimą tarp valstybių politinėje ir karinėje srityje.

Pagal BNS žinias parengė R. Jonaitienė

www.tevzib.com
laukia jūsų apsilankymo

Knyga apie Varviškės „respubliką“

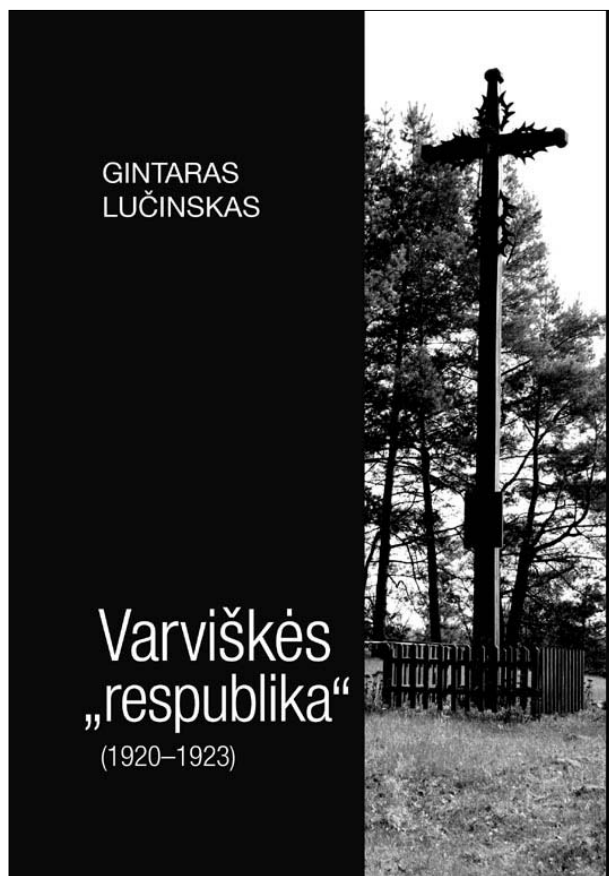
ŠARŪNAS ŠIMKEVIČIUS

Alytiškis kraštotyrininkas Gintaras Lučinskas po nedidelės pertraukos vėl ėmėsi knygų leidybos darbo. Jis vienas tokių autorių, kuris ne tik rašo knygas, bet ir pats jas leidžia. Paskutinis jo darbas – istorijos apybraiža apie Varviškės „respubliką“ 1920-1923 metais. Ši gausiai nuotraukomis ir dokumentais iliustruota knyga skirta paminėti 90-osioms metinėms, kai 1923 m. kovo 23 d. Lietuvos kariuomenės kariai ir šauliai likvidavo Lietuvos prijungimo prie Lenkijos šalininkų įkurtą prolenkišką „savi-valdą“ (lenk. *Samorząd Warwizski*) pietinėje Lietuvos respublikos dalyje – Kapčiamiesčio valsčiuje, Varviškės kaime.

Gintaras leidžia tik tam tikro lygio knygas. Mes su juo dažnai pasiginčijame, bet man niekaip jo nepavyksta įtikinti, kad jis pradėtų vertinti ir knygas minkštais viršeliais. Mat Gintaras laikosi savo nuomonės, kad knyga turi būti ilgaamžė, todėl kokybiškai išleista – ne tik susiūta, bet ir kietais viršeliais.

Daug kas iš istorijos girdėjo apie Perlojos respubliką, bet apie Varviškės „respubliką“ turbūt ne visi žino. Varviškė – tai senas kaimas ir buvęs dvaro palivarkas, įsikūręs prie Igaros upės, netoli tos vietos, kur ji ir Juodoji Ančia įteka į Nemuną, 13 km į pietryčius nuo Kapčiamiesčio, 25 km į šiaurę nuo Gardino, miškingoje ir durpėtoje vietoje. Varviškė įkurta XV š. pabaigoje. Minima 1518 m. ir 1744 m. Vilniaus vyskupijos sinodo aktuose. XX š. Nepriklausomybės kovų pradžioje Lietuvai netekus pietinių teritorijų, Varviškė liko labiausiai į pietus įsikūręs kaimas prie demarkacijos (administracinės) linijos. Vietovėje nuo seniausių laikų gyveno lietuviai, tačiau dvaras sulenkino kaimą.

Tautų sąjungai 1919 m. birželio 18 d. tarp kariaujančių valstybių nustatius demarkacijos liniją, o 1920 m. lapkričio 29 d. įvedus abiem jos pusėms 12 km pločio neutralią zoną, Varviškės k. atsidūrė neutralioje zonoje prie demarkacijos linijos. Pasienio barą saugojo Lietuvos kariuomenės kareiviai, tačiau jų sargybos postai buvo išdėstyti labai retai, maždaug kas 7-8 kilometrus. Kapčiamiesčio vls. rytiniai

Knygos *Varviškės „respublika“* viršelis

ir pietiniai pakraščiai apaugę miškais, kuriuose plytėjo nepraeinamos pelkės ir krūmai. Per šiuos miškus ir ėjo demarkacijos linija, taigi valsčiaus pakraštys ribojosi su lenkų užimta teritorija. Tarp šių miškų, nedideliuose ploteliuose prastos smėlio žemės, buvo įsikūrę skurdūs kaimeliai. Prieš Pirmąjį pasaulinį karą šių kaimų gyventojų dauguma vertėsi grybų rinkimu ir valstybinio miško vogimu, o taip pat eidavo uždarbiauti į Gardiną, kur gerokai sugudėjo ir sulenkėjo. Gyvendami miškuose ir užkampyje, be to, neturėdami turto, įprato gyventi laisvą „miškinį“ gyvenimą.

1919-1920 m. šiame tolimiausiame pietiniame Lietuvos kampe pradėjo telktis Lietuvos prijungimo prie Lenkijos šalininkai, kurie, remiami Lenkijos

vyrtausybes, siekiančios prijungti prie Lenkijos visą neutralią zoną, paskelbė vadinamąją Varviškės savivaldą (lenk. *Samorząd Warwizski*) arba dar kitaip „placufką“ – sustiprintą karišką forpostą. Šį kaimą ir jo apylinkes netgi skambiu Varviškės „respublikos“, kurios teritorija užėmė apie 30 kv. km, vardu vadino.

Išvedus tarp Lenkijos ir Lietuvos neutralią zoną, 1920-1923 m. Varviškės „respublika“ garsėjo ne tik Seinų krašte, bet ir tolimesnėse apylinkėse. Į neutralią zoną tais laikais atbėgdavo slapstytis visokie plėšikai, dezertyrai, avantiūristai ir kitokie bastūnai (pasakojama, kad net kazokai, rusų belaisviai, grįžtą iš Vokietijos bei iš Lenkijos kariuomenės pabėgę ukrainiečiai), užsilikę dar iš Pirmojo pasaulinio karo laikų; ir iš Lenkijos, ir iš Lietuvos pusės.

Pradžioje, kol jų buvo nedaug, jiems pakakdavo plėsti kaimus neutralioje zonoje, tačiau plėšikų vis gausėjo, ir gyventojai jau nebegalėjo jų išmaitinti. Susibūrė stiprus lenkų partizanų dalinys, o Varviškė buvo paversta centru visai Pietų Lietuvos neutraliai zonai terorizuoti. Lenkų organizacija Varviškės apylinkėse sutelkė apie 300-400 ginkluotų vyrų. Manoma, dalis jų buvo lenkų kariškiai, perrengti civiliais drabužiais. Jie laikėsi įsitvirtinę Juodosios Ančios, Igaros ir Nemuno krantuose. Varviškės „respublika“ skelbėsi esanti nepriklausoma nuo Lietuvos ir Lenkijos bei siekianti prijungti Lietuvą prie „Vidurinės Lietuvos“ (lenk. *Litwa Środkowa*), turėjo savo „komendantą“, antspaudą; puldavo Kapčiamiesčio, Kučiūnų, Lazdijų, Leipalingio, Liškavos, Punsko, Rudaminos ir Veisiejų valsčių gyventojus. Tokią teroristų gaują likviduoti sunkiai sekėsi, nes ši veikė miškuose, turėjo gerų ginklų: kulkosvaidžių, šautuvų, granatų, ją rėmė ir Lenkijos valdžia.

Nepriklausomybės kovų laikotarpis buvo sudėtingas Lietuvos valstybei, pasienio konfliktai truko ilgai. Atsikurianti Lenkija Lietuvą matė savo sudėtyje. Tačiau lenkai susidūrė su lietuvių pasipriešinimu. Jiems pavyko užgrobti svarbias Lietuvos teritorijas: Seinų ir Suvalkų kraštą, Rytų Lietuvą su Vilniumi ir Gardinu. (Sutrupinta)

Lavrentijaus Berijos raportas apie Lietuvą

Tęsiny iš 15 nr.

Pažvelgus į rajonų ir apskričių organus, padėtis su lietuvių kadrais dar blogesnė. Iš 87 MGB rajonų viršinių lietuvių tėra tik 9, iš tokio pat skaičiaus rajonų milicijos vadovų tik 12 yra lietuviai, Kauno srities MGB valdyboje iš 428 darbuotojų – tik 88 lietuviai.

Tokiu būdu patys lietuviai beveik nepritraukiami į kovą su nacionalistiniu pagrindžiu, o rusų darbuotojai, nemokėdami lietuviškai, negali užmegzti būtinų ryšių su žmonėmis, praranda galimybę asmeniškai verbuoti agentūrą ir, nesuprasdami vietos sąlygų, dažnai užgauna lietuvių nacionalinio orumo jausmus.

TSRS Vidaus reikalų ministerija (1953 03 07 Vidaus reikalų ministerija ir Valstybės saugumo ministerija buvo sujungtos į vieną Vidaus reikalų ministeriją – A.L.) ėmėsi priemonių sustiprinti Lietuvos TSR Vidaus reikalų mi-

nisterijos vadovybę: nutarta atleisti iš vidaus reikalų ministro pareigų drg. Kondakovą ir pakeisti jį, taip pat ir ministro pavaduotojus lietuviais; pritraukti patikimus lietuvių kadrus darbei tiek centriniame aparate, tiek ir rajoniniuose Lietuvos VRM organuose; VRM organų operatyvinių darbuotojų kadrų rengimui bei milicijos organų karininkų rengimui Lietuvoje kuriama speciali čekistų mokykla ir milicijos karininkų mokykla, kurios buvo komplektuojamos iš lietuvių. Tačiau būtina, kad Lietuvos KP CK nuolat nagrinėtų VRM organų komplektavimo lietuvių darbuotojais klausimus.

Kartu TSRS VRM imasi priemonių Lietuvos VRM operatyvinio čekistinio darbo pertvarkymui, turint tikslą likviduoti nacionalistinį pagrindį, užkirsti aktyvius šnipinėjimo teroristinių gaujų veiksmus ir antitarybinio pagrindžio ryšių nutraukimą su užsienio centrais ir žvalgybomis.

TSRS VRM imsis reikalingų priemonių steigti agentūrą tarp įtakingos katalikų dvasininkijos veikėjų. Tuo metu kartu su Lietuvos KP CK bus organizuotas atitinkamas darbas skaldant katalikų dvasininkiją. Susipažinus su padėtimi buvusioje Lietuvos TSR MGB, mums tapo žinoma, kad maždaug tokia pati padėtis su lietuvių kadrais yra respublikinėse, apskričių ir rajonų partinėse ir tarybinėse organizacijose.

Lietuvos KP CK aparate iš 15 skyrių vedėjų tik 7 lietuviai, partijos Kauno apskrities komitete iš 11 skyrių ir sektorių vedėjų – 2 lietuviai, partijos Kauno miesto komitete iš 8 skyrių vedėjų – 1 lietuvis, Vilniaus miesto komitete iš 16 skyrių ir sektorių vedėjų – 3 lietuviai, Šiaulių komitete iš 8 skyrių vedėjų – tik 2 lietuviai. Respublikos partiniuose organuose paprastai antrieji sekretoriai yra rusai. Natūralu, kad esant tokiai padėčiai, lietuviai nejaučia jiems pati-

kėtos atsakomybės.

Tokia pati padėtis su lietuvių kadrais yra ir ne vienoje ministerijoje. Lietuvos TSR tarybinių ūkių ministerijoje iš 92 tarybinių ūkių direktorių – tik 27 lietuviai, Žemės ūkio ministerijoje iš 132 MTS direktorių – 53 lietuviai ir iš 117 MTS politinių skyrių viršinių – 68 lietuviai. Raštvedyba tiek respublikiniuose, tiek ir rajoniniuose partiniuose organuose paprastai yra vedama rusų kalba. Žinoma, visa tai negali neatsiliepti nuotai-koms kaime ir ypač tarp lietuvių inteligentijos, kuri susijusi su nacionalistiniu pagrindžiu ir emigracija.

Todėl kyla būtinybė rimtai išnagrinėti padėtį Lietuvos TSR, turint tikslą kardinaliai išspręsti klausimą dėl lietuvių kadrų rengimo, ugdymo ir iš-kėlimo. Kartu Lietuvos KP CK turi parengti, o TSKP CK patvirtinti plataus masto masinio politinio ir ideologinio darbo tarp Lietuvos gyventojų ir inteligentijos programą,

patikrinti, ar nėra rimtų iš-kraipymų ir administravimo elementų kolūkinėje statyboje, patikrinti mokesčių sistemą ir, jeigu yra būtynbė, ją peržiūrėti.

Turint mintyje, kad panaši padėtis su antitarybinio nacionalistinio pagrindžio aktyvumu ir VRM organų darbo trūkumais yra Latvijos ir Estijos TSR, mes tuo pat metu ėmėmės reikalingų priemonių pertvarkyti šių organų darbą ir juos stiprinti vietos vadovaujančiais kadrais. Reikalo dėlei būtų teisinga parengti atitinkamas priemones ir Latvijos bei Estijos Ministrų tarybai ir kompartijų CK linija jų išnagrinėjimui TSKP CK prezidiume.

L. Berija, 1953 m. gegužės 8 d.
Nr.52/B

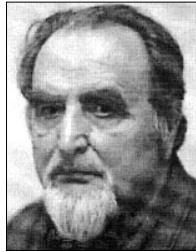
Parengė **Anatolijus Lapinskas**
(Perspausdinta iš leidinio *Nepriklausomybės sąsiuviniai*, nr. 1-2012

Kalba netaisyta. RED.)

Pabaiga

“Tarybinė dešra”

PETRAS GIRDZIJAUSKAS

Vilniaus savivaldybė pakeitė keletą viešojo transporto stotelių pavadinimų. Vienos iš jų pavadinimas – “Kunigo Laurinavičiaus stotelė” (vieta, kur čekistai nužudė šį kunigą). Po poros mėnesių iš stotelės pavadinimo žodis “kunigo” buvo nutrintas. Liko tik pavardė, kurių Lietuvoj šimtai. Buvo nutrintas ne tik žodis, bet ir įvardijimo prasmė. Tačiau tiems patiems biurokratams įvardijimas “Tarybinė dešra” neužkliūna. Ponai biurokratai, tiek asmens konfesinis įvardijimas, tiek gaminio politinis-propagandinis įvardijimas turi tą pačią kalbinę prasmę. Kodėl jums nemėgta kunigo stotelė ir tokia miela “Tarybinė dešra”?

Palikę okupantų propagandinę lektūrą mūsų spaudoje, literatūroje ir kitoje raštijoje mes tarsi pripažįstame, kad okupacijos nebuvo, kad reokupacinė raudonoji bolševikinė banga neišvarė iš Lietuvos į Vakarų pusės milijono Lietuvos piliečių, kad pokaryje (arba Lietuvos karo po karo metu) dešimtys čekistinių divizijų neiššaudė dvidešimties tūkstančių Lietuvos jaunuolių, kad trijų šimtų tūkstančių Lietuvos piliečių nebuvo išstremta, o pusė jų sugrūsta į gulagus, kad trečdalis iš jų nebuvo sunaikinti, kad aštuoni šimtai tūkstančių Lietuvos ūkininkų ūkių čekistinių divizijų nebuvo užgrobti ir išgrobstyti, o buvę ūkininkai suvaryti į laisvesnio tipo konclagerius, pavadintus kolchozais, be teisės išvykti iš jų, gauti atlygį už darbą. Genocido nebuvo, nes “buvo laisvi ir laimingi tarybiniai kolūkiečiai”.

Įdomu ir prasminga paklausti, kur tautinė savigarda ir pilietinis orumas? Kiekvienoje lietuvių giminėje okupantai vieną kitą asmenį yra nužudę, įkalinę, ištrėmę, o visus likusius apiplėšę uždarę į kolchozinių konclagerių.

Daugumos nužudytųjų net kaulai nesurasti, tremtyje ir konclageriuose sunaikintų

kapavietės nežinomos. Mes apsimetame tarsi genocido nebuvo, budeliai tapo rezistentais. Jie neteisiami, dar daugiau – savivaldybių tarybos juos įvardija “garbės piliečiais”. Tokiu atveju belieka tik “gėrėtis” “Tarybine dešra” ir minėtai kalbininkais...

Buvę KPSS-ninkai leidžia knygutes su “nekalta nužudytų tarybinių piliečių” sąrašais. Neužsimena, kad kiekviena įduota šeima, net asmuo turėjo įdavusįjį t.y. “nekalta tarybinį pilietį”. Tokių buvo bent keletas dešimčių tūkstančių. Dalį tų įdavėjų tremiamųjų kaimynai ar giminės išaiškino ir pagal Laisvės kovotojų Teisinį statutą nuteisė. Tik dalį. Likę vaikščioja tarp mūsų, nejausdami atsakomybės, kad jų įduotųjų dalis buvo čekistų iššaudyti Lietuvoj trėmimo metu. Kiti žuvo Urale, geležinkelio katastrofos metu, dar kiti kalėjimų karceriuose, mirties kameroose, taipogi, tundroj – visose Sibiro platybėse. Kas jie, jei ne žmogžudžiai?

Šaunieji moralistai dūduoja: “Žiūrėkit priekin”. Žiūrim. Dalis plėšikų-okupantų užgrobtos nuosavybės iki šiol nesugrąžinta.

Okupacijos laikais KPSS-ninkų šūkis: “Uničtoženije kulakov i litovskich nacionalistov ne toljko dolg, no i čestj bolševika” (buožių ir lietuviškų nacionalistų naikinimas bolševikui ne tik pareiga, bet ir garbės reikalas). KPSS-ninkams, kuriems suteikiamas “Garbės piliečio vardas”, yra pratęsiama ta pati garbė, įgyta okupacijos metais tremiant ar kitaip naikinant buožes.

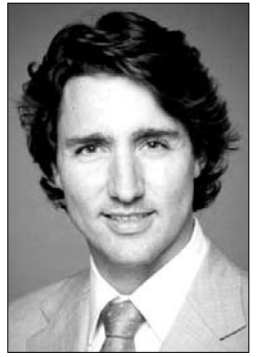
Panašu, kad ta “tarybinė dešra” ir išvelka kruvinąją praeitį į šiandieną. Metas atsakyti sovietinės lektūros, o daiktus, žmones ir reiškinius vadinti tikraisiais vardais. **TSŽ**

KANADOS ĮVYKIŲ APŽVALGA

Justin Trudeau – tėvo pėdomis

Justin Trudeau, vyriausiasis buvusio Kanados ministerio pirmininko Pierre E. Trudeau sūnus, tapo seniausios federacinės politinės partijos vadovu. Balandžio 14 d. vykusiame liberalų partijos atstovų konferencijoje jis išrinktas balsų dauguma jau pirmajame balsavimo rate.

Justin Trudeau gimė 1971 m., yra baigęs meno ir švietimo studijas (BA) McGill ir B. Kolumbijos universitetuose, turi pedagoginio ir visuomeninio darbo patirties. Politinę karjerą pradėjo 2008-aisiais metais, kai buvo išrinktas parlamento nariu Papineau apylinkėje. Greitai iškalbus jaunas politikas tapo liberalų partijos kritiku jaunimo, aukštojo mokslo, sporto, daugiakultūriškumo, pilietybės ir imigracijos reikalams. Parlamentinio darbo patirties įgyti padėjo ir veikla aplinkosaugos bei pilietybės ir imigracijos komitetuose. Justin Trudeau su žmona Sophie Gregoire augina du vaikus.

Porter oro uosto plėtra

Netolimoje ateityje iš Toronto padangės bus daugiau ir tolimesnių skrydžių. Porter oro skrydžių verslovė praneša apie savo ketinimus įsigyti iš Bombardier daugiau lėktuvų ir plėsti savo skrydžių geografiją. Jie derasi dėl 12 C serijos keleivinių lėktuvų, kainuojančių \$2 bln. Juose telpa daugiau keleivių ir gali skristi didesnius nuotolius nei dabar Porter verslovės turimi Q400 turbopropeleriniai lėktuvai. Naujieji lėktuvai be sustojimų degalų papildymui gali skristi 5,400 km ir pasiekti tolimesnes JAV vietas ir Karibų jūros valstybes. Jei planas bus sėkmingai įgyvendintas, pagal verslo apimtį Porter oro skrydžių verslovė taptų trečiaja

Kanadoje. Šio verslo varžybose laimėtų keleiviai.

Ar planai virs tikrove, nuspręsti turi federacinė, provincijos vyriausybės ir Toronto miesto savivaldybė. Didesniems lėktuvams reikia didesnio pakilimo ir nusileidimo tako. Ontario ežero saloje esančio Billy Bishop oro uosto taką reikėtų prailginti bent 200 metrų. Tikėtina, kad oro uosto saloje plėtra susilauks prieštaravimų ir iš pakrantės gyventojų dėl triukšmo ir judėjimo. Porter verslovės vadovai tvirtina, kad nauji modernesni lėktuvai kelia daug mažesnę triukšmą, eismo nepatogumus sumažins planuojamas povandeninis tunelis, jungiantis krantą ir salą.

Mokslo vagystei užkirstas kelias

Otavoje pakeliui į Kiniją sulaikytas Dr. K. Nielsen, 67. Jo bagaže policija surado 17 mėgintuvėlių su gyvomis *Brucella* bakterijomis, kuriomis galima užkrėsti gyvulius ir žmones. Dr. K. Nielsen yra pripažintas šios tyrimų srities specialistas, jis yra vienas iš 6 mokslininkų, kurie buvo ap-

dovanoti premija už bruceliozės ligos tyrimus ir vertinigus siūlymus. Šios grupės mokslininkų atradimus yra užpatentavusi JAV *Diachemix* bendrovė. Kartu su dr. K. Nielsen dirbo tyrėjas kinitis Wei Ling Yu. Jis išvyko į Kiniją keliomis savaitėmis anksčiau.

Neapgalvotas poelgis ar iššūkis?

Palestiniečių vyriausybė, protestuodama prieš Kanados užsienio reikalų ministerio John Baird poelgį, savo nepasitenkinimą išreiškė Kanados įgaliotinei Palestiniečių teritorijoje Katherine Verrier Frechette. Lankydamas Izraelyje John Baird dalyvavo susitikime su Izraelio teisingumo ministere Tzipi Livni. Susitikimas vyko Rytų Jeruzalėje, kurią palestiniečiai ir Jungtinių Tautų organizacija laiko

Izraelio okupuota teritorija. Lig šiol Kanados politikai, vengdami politinio dviprasmiškumo, nerengė bet kokių oficialių susitikimų su Izraelio politikais ginčytinoje miesto dalyje. Kanadoje konservatorių užsienio politikos kritikai irgi išsakė nepasitenkinimą Kanados politikos elgesiu, kuris dar labiau atskleidžia dabartinę vienašališką Kanados tarptautinę politiką Artimuosiuose Rytuose.

Pagal *Canadian Press* parengė S. Katkauskaitė

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ PRENUMERATORIAMS: jeigu savaitraščio pristatymas vėluoja daugiau kaip 3-4 dienas, pateikite savo adresą KANADOS PAŠTO BENDROVEI telefonu 1-800-267-1177 arba el. paštu, tinklalapyje www.canadapost.ca (pasirinkite Resources skyriuje “Contact us”, tada “General Customer Service”).

Valstybių skolos

Atkelta iš 1-mo psl.

Tai rodo, kad didžioji pasaulio dalis jau įprato gyventi ne už savo pinigus. Kaip teigia žymus globalizacijos teoretikas Manfred Steger, pasaulis jau pravalgė pinigus, kurie dar neuždirbti... Vadinasi, pinigai – tik iliuzija?

Teigiama, kad jei skola neviršija 60% šalies bendrojo vidaus produkto (BVP), ji laikoma nepavojinga. Didžiosios skolininkės praskolinusios

kur kas daugiau. Tarptautinio valiutos fondo skaičiavimais, ir pagal šį komponentą prasčiausiai atrodo Japonija. Jos skola prilygsta 230% BVP. Toliau sąrašė – Graikija ir mažutė valstybėlė Karibuose – Saint Kitts ir Nevis (atitinkamai 161 ir 153%). Už jų eina Libanas, Islandija, Jamaika, Italija, Eritrėja. Kaip matome, abiejuose skolininkų sąrašuose vyrauja jau ne Afrika, bet Europa ir Šiaurės Amerika.

Lietuva su savo 40 milijardų ribą viršijančia skola yra abiejų sąrašų viduryje. Vieno statistinio lietuvių išiskolinimas mažesnis už pasaulinį vidurkį. Lietuvos skola sudaro apie 38% BVP, vadinasi “raudonosios linijos” šalis dar nepasiekė. Per pastaruosius metus skola padidėjo 3.4%. Latvijos skola (*The Economist* duomenimis) yra apie 12 milijardų JAV dol., tačiau siekia 44% BVP ir pastaraisiais metais augo 4.3%. Estijos skola nedidelė – apie 1.6 milijardai JAV dol. ir 7.5% bendrojo vidaus produkto, tačiau (dėmesio!), ji auga labai greitai – apie 30% per metus. Lenkijos skola siekia 53% BVP ir augo 8%. Rusijos skola nuo BVP yra 8.2%, augimas – 14.5%.

O kas gi rytoj. Prasiskolinęs pasaulis gali apsispręsti gyventi taupiau – reikia saugoti ne tik aplinką, bet ir mėgavimąsi kreditais. Gali apsispręsti dar labiau išlaidauti – vieną dieną paaiškės, kad nebėra kam ir ką skolinti. Viena skatina drausmę, kita pranašauja liūdną pabaigą. Gal vis dėlto pirmas variantas geresnis. (Sutrumpinta iš *TSŽ*)

ROYAL LEPAGE

Namą ar butą perkant,
parduodant Jums sąžiningai
patarnaus ir patars

DAIVA DALINDA

B.A. broker

Įstaigos – 416-236-1871
Namų – 416-763-7297

Tinklalapis: www.dalindateam.com

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES,
PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA

LIETUVIŲ TELKINIUISE

Viešpaties Jėzaus Atsimainymo šventovė, statyta 1962 m. (arch. Jonas Mulokas), Maspeth, Niujorkas

Ntr. iš leidinio *Lietuvių kultūrinis paveldas Amerikoje*

JAV

LIETUVOS AMBASADOS PATALPOSE Vašingtone kovo 16 d. vyko lietuvių mokyklų mokytojų konferencija, kurią organizavo Kristijono Donelaičio mokyklos Vašingtone vedėja Irena Verbušaitienė. Taip pat konferencijoje dalyvavo Šv. Kazimiero mokyklos iš Los Angeles, New Jersey "Lietuvėlės", Vinco Krėvės iš Filadelfijos bei Aleksandros Kazickienės iš Long Island mokyklų mokytojai ir mokinių tėvai. Mokytojus sveikino Lietuvos įgaliotasis ministeris ambasadoje Rolandas Kačinskas ir Europos parlamentaras Vytautas Landsbergis. Šv. Kazimiero mokyklos vedėja Marytė Newson perdavė JAV LB Švietimo tarybos pirmininkės Dainos Navickienės sveikinimus. Pirmoje konferencijos

dalyje buvo aptarta, kaip geriau mokyti ir mokytis lietuvių kalbos dvikalbėje šeimoje. Sėkmingą darbą turi lydėti kūrybingos pastangos, optimistiškai žvelgiant į problemų sprendimą. Paskaitininkė dr. Jūratė Valuckienė iš Šiaulių universiteto pateikė daugybę būdų ir galimybių, kaip tėvams ir mokytojams sudominti vaikus mokytis lietuvių kalbos, kad jiems mokymasis neaptų našta ir neįveikiami sunkumai. Antrosios konferencijos dalyje mokytojai pasidalino mokyklinio darbo patirtimi, aptarė mokymo metodus, kaip pajavairinti pamokas, ugdyti mokinių įgūdžius. Po paskaitos buvo atlikti praktiniai darbai. Taipgi buvo išreikšta padėka Lietuvos ambasadoriui Žygimantui Pavilioniui už patalpų suteikimą, o ambasados tarnautojams už pagalbą.

Australija

MELBURNO LIETUVIŲ NAMUOSE kovo 3 d. buvo supažindinta su Gražinos Pranauskienės poezijos knyga *Abu krantai*, išleista Lietuvoje. Tai jau antroji poetės, gyvenančios Australijoje, knyga. Pirmoji *Eukalptų tyloje* (poezijos ir prozos) knyga buvo išleista 2006 m. Vilniuje. Renginyje be Melburno lietuvių dalyvavo ir poetės draugės iš Geelongo lietuvių choro, kuriam daugiau kaip 10 metų vadovavo knygos autorė. Poetė skaitė savo eilėraščius, o žodyje prisipažino, kad daugelį metų eiles rašė tik sau. Gražina į Australiją atvyko 1989 metais. Čia sutikusi gyvenimo draugą pasiliko gyventi šiame krašte. Ji, baigusi Kretingos vidurinę mokyklą, įstojo į Klaipėdos konservatoriją. Vėliau studijavo Vilniaus konservatorijoje. Dirigavo medikų, kultūros namų ir kitiems ansambliams, taipgi darbavosi Gargždų kultūros namuose. Poetė prisipažįsta, kad muzika jai labai padeda kūryboje. Meilė Lietuvai esantis pagrindinis motyvas, pasireiškiantis jos kūryboje. Gražina savo poezijos knyga *Abu krantai* skiria visiems ne savo tėvynėje gyvenantiems tautiečiams. Knyga bus platinama Lietuvoje ir Australijoje. Ji dar tikisi išleisti romaną, kurį pradėjo rašyti prieš dešimt metų. Šiuo metu studijuoja ir rengiasi išleisti magistrės disertacija paremtą knygą *Lithuania Down Under: Constructing Lithuanian Identity in Australia*.

Karaliaučius

ŠIAME KRAŠTE gyvena kanauninkas Anūpras Gauronskas. Vysk. Antano Vaičiaus paprašytas, čia jis atlieka religinę bei tautinę misiją. Anksčiau kanauninkas gyveno Klaipėdoje, bet dažnai nuvykdavo į Karaliaučių ir kitus mažesnius miestus. Tada niekad nekilo jam mintis čia apsigyventi. Tačiau krašto lietuvių grupė nuvyko pas Telšių vyskupą Antaną Vaičių ir paprašė, kad jiems atsiųstų lietuvių kunigą. Kun. A. Gauronskas sutiko vykti į Karaliaučiaus kraštą ir padėti savo tautiečiams. Jam atvykus į Tilžę, nelengva buvo įsikurti. Ilgainiui visos kliūtys buvo nugalėtos, ir jis pasiliko visam laikui čia gyventi. Šiame krašte stato naujas šventoves, beveik kasdieną krikštija ir laidoja savo tautiečius. Pasak kanauninko, krašte gyvena apie 30,000 lietuvių. Dalis jų yra tremtinių palikuonys, kuriems komunistinė valdžia neleido grįžti į Lietuvą. Kiti čia atbėgo, kai Lietuvoje buvo steigiami kolchozai. Dar kiti čia ieškojo darbo. Mažlietuvių beveik neliko – išmirė ar išvyko į Vokietiją. Karaliaučiaus krašte veikia lietuviškos organizacijos ir po truputį, pasak kanauninko, plečiasi. Tačiau kultūrinė padėtis nėra gera. Pagal galimybes tautiečiams padeda Lietuva, jaučiamos Lietuvos konsulinių tarnybų

pastangos. Neaiški padėtis ir dėl Kristijono Donelaičio muziejaus, kurį valdžia perdavė vietinių stačiatikių šventovei. Pats kanauninkas sako, kad iš šio krašto nežada trauktis. Čia jis lietuviškai aukoja Mišias, meldžiasi už savo tautiečius. Tai esanti jam maloni pareiga. **JA**

Argentina

LIETUVIŠKA RADIJO VALANDĖLĖ "Ecos de Lituania" iš Berisso miesto praneša, kad šiais metais švenčia savo 10 metų veiklos sukaktį. Ta vienintelė lietuviška radijo valandėlė visoje Pietų Amerikoje (www.ecosdelituania.com.ar) dar gyvuoja ir susisiekiama su visais lietuviais internetu. Šiais metais pradės vėl transliuoti nuo gegužės 5 d. Programos vedėjas Juan Ignacio Fourment Kalvelis. *Tėviškės žiburiai* sveikina to lietuviško radijo darbuotojus, linki toliau tęsti naudingą veiklą. **Inf.**

London, ON

LONDONO LB APYLINKĖS VALDYBA visus kviečia gegužės 5, sekmadienį, tuoj po 3 v.p.p. Mišių parapijos salėn paminėti MOTINOS DIENĄ. Prie kavutės mūsų jaunimas parodys išpūdingą Ingos Valinskienės dainų vaizdajuostę.

BALANDŽIO 28, sekmadienį, Mišios bus aukojamos už Vaičiulių šeimos mirusius. **Inf.**

LIETUVIŲ KREDITO TALKA KOOPERATYVO

VALDYBA PRANEŠA, KAD 2012 METUS UŽBAIGĖ SĖKMINGAI IR DALĮ PELNO SUGRAŽINO NARIAMS:

- ➔ **TAUPYTOJAMS** išmokėjo **22%** papildomų palūkanų už visas santaupų palūkanas, ĮSKAITANT RRSP ir RRIF sąskaitose, prirašytas iki 2012 metų pabaigos
- ➔ **SKOLININKAMS** sugražino **11%** palūkanų už visas palūkanas, sumokėtas kooperatyvui iki 2012 metų pabaigos

IŠ VISO GRAŽINTA IR PRIMOKĖTA NARIAMS 2012 m.

\$398,462

SUGRAŽINTOS PALŪKANOS YRA ĮRAŠYTOS NARIŲ SĄSKAITOSE

KREDITO KOOPERATYVAS LTD

www.talka.ca

830 Main St. E, Hamilton, ON L8M 1L6
Tel. 905 544-7125 Fax 905 544-7126

SĄSKAITOS

Taupomoji sąskaita **0.25%**
Čekių sąskaita iki **0.25%**

PASKOLOS

Asmeninės nuo **3.25%**
Nekiln. turto 1 metų **3.25%**

INDĖLIAI

90 dienų indėliai **0.50%**
180 dienų indėliai **0.50%**
1 m. term. indėliai **1.60%**
2 m. term. indėliai **1.75%**
3 m. term. indėliai **2.25%**
4 m. term. indėliai **2.40%**
5 m. term. indėliai **2.50%**

TFSA, RRSP ir RRIF

Kintantčios **0.50%**
1 metams **1.60%**
2 metams **1.75%**
3 metams **2.25%**
4 metams **2.40%**
5 metams **2.50%**

- Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai
- Narių santaupos apdraustos 6 mil. dol. kapitalu ir Kanados valdžios iki \$100,000.0 sumos draudimu

AKTYVAI VIRŠ 75 MILIJONŲ DOLERIŲ

Sekite kasdieninę informaciją apie nuošimčius TALKOJE

MASTERCARD KREDITO KORTELE

INTERAC KORTELE

DARBO VALANDOS

Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p.
Trečiadieniais - 9 v.r. - 1 v.p.p., penktadieniais - 9 v.r. - 7 v.v.
Šeštadieniais - 9 v.r. - 12 v.p.p.
Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

Pabūti šalia kito žmogaus ...

Labdaros slaugos namų savanoriai, kurių visuomeninė veikla įvertinta Ontario provincijos savanorystės apdovanojimais (iš k.): dr. K. Ambrozaitis, J. Vingelienė, I. Baziliauskienė, B. Kazlauskaitė ir V. Kolyčius kartu su Labdaros savanorių koordinatore E. Leliene (trečia iš k.) ir Labdaros fondo valdybos pirmininke G. Laurinaityte (pirmoji iš d.)

SIGINA KATKAUSKAITĖ

Dar 5 Toronto lietuvių slaugos namų Labdara savanoriams dr. K. Ambrozaičiui, I. Baziliauskienei, B. Kazlauskaitėi, J. Vingelienei, V. Kolyčiui, daugiau kaip 5 metus paskyrusiems šiai veiklai, įteikti Ontario provincijos 2013 m. Savanorių pasižymėjimo apdovanojimai.

Prisipažinsiu, savo rašinio pavadinimui aš "pasiskolinu" mintį, kuri buvo išsakyta ir keletą kartų pakartota susitikime su keliais Toronto lietuvių slaugos namų Labdara savanoriais. Su I. Baziliauskiene, dr. K. Ambrozaičiu bei ilgamete savanore R. Simanavičiene kalbėjau eilinį trečiadienį, kai tarp užsiėmimų su globotiniiais atsirado laisva valandėlė. Ir nedalyvavę šiame pokalbyje V. Kolyčius, J. Vingelienė, B. Kazlauskaitė, ir mano pašnekovai I. Baziliauskienė, R. Simanavičienė, diakonas dr. K. Ambrozaitis – dažni lankytojai slaugos namuose, tiksliau, jau saviškiai, visada laukiami žmonių, kuriuos gyvenimas atvedė čia, kai kuriuos iš jų – be artimųjų ar draugų. Ir kai šalia atsiranda žmogus, išklausančias apie gyvenimo ar eilinės dienos rūpesčius, kartais tik pasėdintis šalia ir palaikantis už rankos – eilinė diena tampa prasmingesnė.

I. Baziliauskienė: – Ateiname savanoriauti dėl įvairių priežasčių. Kartais lankome artimuosius – štai aš lankau savo 102 metų tetą, ar draugus, pažįstamus. Bet, atėjus čia, pamatai, kad ir kitam žmogui reikalinga pagalba, dėmesys, taip ir pradėti savo kelią. Buitiniais poreikiais, sveikatos priežiūra pasirūpina medicinos seselės ar slaugytojos, bet diena ilga, kai esi priverstas pasilikti apribotoje

erdvėje. Prieini, pakalbini, ir žmogui jau geriau. Pasisveikinimu, paprastu pokalbiu padedame pajusti, kad jų gyvenimas yra svarbus, jų rūpesčiai ir mintys dar kažkam rūpi. Tada žmogus dar pajunta kiekvienos dienos vertę, negalios tarsi sumažėja.

R. Simanavičienė: – Geriausia tai matyti mūsų dainavimo popietėse, kurių visi laukia. Atvežame į salę norinčius dalyvauti, atverčiame dainynus, ir matai, kaip pagyvėja ir keičiasi jų veidai, atsiranda susidomėjimas, ką dainuosime šiandien. Mes irgi dainuojame ar giedame kartu. O pasibaigus tai valandai, nustemba, kaip greit pralėkė laikas.

I. Baziliauskienė: – Savanorio diena įvairi – kartais reikia tik pakalbėti, pasivaikščioti ar paskaityti naujienas, palydėti iki salėje vykstančių Mišių, dainavimo popiečių. Ir tas pats žmogus būna kiekvieną dieną kitoks. Mūsų globotiniai patiria visokių valandų ir dienų – liga, nemiegota naktis, kitokios mintys drumsčia ramybę. Neįkyrus dėmesys ir šiltas žodis juos ramina ir guodžia. Būna ir atvirkščiai – mes pasisemiame iš jų netikėtos energijos, žvalumo. Turėjome vieną moterį, deja, jau išėjusi amžinybėn, kuri savo nuotai-

ka ir energija visus tarsi pažadindavo, juokinga istorija ar šmaikščiu posakiu išblaškėdavo nuobodulį ar nuovargį.

Diakonas dr. K. Ambrozaitis: – Man priklauso pastoracinis darbas, bet kasdienybėje viskas labai persipynę – esi kažkoks tarpininkas tarp socialinio darbuotojo ir paprasto tautiečio pažįstamo; kartais būna įdomių minčių ir pasakojimų patikėtiniu. Ir visa tai yra svarbu, nes ir senatvės saulėlydyje žmogus ieško bendravimo, supratimo, atjautos. Dažnai nebūtina kalbėtis – žmogui užtenka pabuvimo šalia, patylėti, ir tyloje pasidalinti išgyvenimų našta, jos supratimu. Tyla dažnai būna iškalbingesnė už žodžius. Tik reikia būti jautriam – net ir senatvės ligos nukamuo-tame žmoguje matyti asmenybę, ją gerbti. Žmogus nori artumo ir nuoširdumo, ypač tada, kai daug ko jau tenka atsakyti, ir būna dėkingas sulaukęs iš kito žmogaus nors šiek tiek šilumos, to, kuo tikrai galime pasidalinti. Neretai tenka išklausti buvusio gyvenimo istoriją, kartais netgi ne vieną kartą; žmogui svarbu išpasakoti savo gyvenimą, kaip vienintelį ir nepakartojamą.

Nukelta į 10-tą psl.

DABAR YRA GERA PROGA PARDUOTI namą/condo, kai yra aukščiausios kainos ir GERIAUSIA PIRKTI, kai ipotekos (morgičių) nuosimčiai labai žemi. Prižadu gerą patarnavimą. SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, B.A. broker
RE/MAX WEST REALTY tiesiog 416-879-4937
ar į namus 416-231-4937

Prisikėlimo Kredito Kooperatyvas

Mūsų tikslas ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

Tel. 416-532-3400
www.rpcul.com

GIC INDĖLIAI

(Pelno padalinimas netaikomas)

1 metų "cashable"	1.30%
1 metų	1.75%
2 metų	1.75%
3 metų	2.00%
4 metų	2.15%
5 metų	2.25%

GIC INDĖLIAI

(Taikomas pelno padalinimas)

1 metų "cashable"	1.25%
1 metų	1.40%
2 metų	1.65%
3 metų	1.95%
4 metų	2.00%
5 metų	2.15%

RRSP, RRIF Pensijų fondai

TFSA Neapmokestinama
Taupomoji sąskaita

TFSA atviras, kintantis	1.50%
RRSP ir RRIF atviras, kintantis	1.45%
1 metų	1.75%
2 metų	1.85%
3 metų	2.10%
4 metų	2.35%
5 metų	2.50%

MŪSŲ ADRESAS

3 Resurrection Road
Toronto, Ontario M9A 5G1
Nemok. tel. 1-877-525-RCUL (7285)
Tel. 416-532-3400, fax 416-532-4816

ANAPILYJE

Tel. 905-566-0006, fax 905-566-1554
2185 Stavebank Rd.
Mississauga, ON L5C 1T3

SĄSKAITOS

Taupomoji sąskaita	1.25%
Čekių sąskaita iki	0.25%
Amerikos dol. sąsk.	0.25%
Amerikos dol. GIC	0.50%
1 metų term. ind.	0.50%

SUTEIKIAME

Asmenines paskolas nuo 5.50%
Sutarties paskolas nuo 7.00%

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLAS

Su nekintančiu nuosimčiu

1 metų	2.50%
2 metų	2.90%
3 metų	3.10%
4 metų	3.25%
5 metų	3.25%

Uždaras su kintančiu nuosimčiu 2.80%

Atviras su kintančiu nuosimčiu 1, 2, 3 metų 3.25%

Ribotą kreditą su nekintančiu turto užstatu 3.75%

Suteikiame CMHC apdraustas nekintančio turto paskolas

Suteikiame komercines nekintančio turto paskolas

Darbo laikas:

Pirm., antr., treč. 9:00 - 3:30
Ketvirt., penkt. 9:00 - 8:00
Šeštadieniais 9:00 - 1:00
Sekmadieniais 8:30 - 12:45

Darbo laikas:

Ketvirtadieniais 12:00 - 7:00
Sekmadieniais 9:00 - 12:30

Prisikėlimo kredito kooperatyvo narių METINIS SUSIRINKIMAS

2013 m. balandžio 21 d.
3:30 val.

Narių registracija prasidės
2:30 val.

Adresas: 1 Resurrection Road
Toronto ON M9A 5G1

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & HEATING
PRIEŠSEZONINIS ORO ŠILDYMO SISTEMŲ

PATIKRINIMAS * IŠVALYMAS * PAKEITIMAS

Skambinti

R. Jareckui

Tel. 416-370-3539 arba 416-825-3328

Padėsiu Jums greitai ir gerai parduoti ir nupirkti namą ar butą

Maloniai ir sąžiningai patarnausiu

JURGIS KULIEŠIUS

Jerzy Kulesza M.Eng., Sales Representative

(416) 236-6000 www.sutton.com kuleza@sympatico.ca

Sutton sutton group-
assurance realty inc.,
Brokerage*

Tel. tiesiogiai:
416-568-1604

LIETUVOS KULTŪROS ŽINIOS

Premijos muzikos istorikams

Lietuvos kompozitorių sąjungos muzikologų sekcija geriausiems 2012 m. muzikologijos darbų autoriams įteikė apdovanojimus už ryškiausius praėjusių metų darbus įvairiose muzikotyros mokslo srityse, taip pat už Lietuvos muzikinės kultūros tyrinėjimą ir populiarinimą. Prieš 5 metus dviem premijoms suteikti iškilų Lietuvos muzikologų Onos Narbutienės (1930-2007) ir Vytauto Landsbergio vardai. Premijų steigėjai – Lietuvos kompozitorių sąjunga ir Vytauto Landsbergio fondas.

Šiemet Onos Narbutienės premija apdovanota Jūratė

Vyliūtė už originaliai ir meistriškai atskleistą kūrėjo portretą knygoje *Gyvenimas-simfonija*. Ši knyga parašyta apie autorės gyvenimo draugą, kompozitorių Justiną Bašinską (1923-2003).

Vytauto Landsbergio premija paskirta Edmundui Gedgaudiui už įžvalgias kultūrinio laikotarpio atodangas knygoje *Ona Narbutienė. Gyvenimo preliudai*.

Lietuvos kompozitorių sąjungos premija apdovanotas istorikas Rokas Radzevičius už dėmesį mažai tyrintiems Lietuvos muzikinės kultūros reiškiniams knygoje *Lietuvos roko pionieriai*.

Antano Baranausko poema – kitomis kalbomis

Anyškėčių rajono savivaldybė ir Lietuvos Mokslų akademija surengė lietuvių litera-

osioms metinėms, vertimus keliolika užsienio kalbų skaitė Vokietijos, Prancūzijos, Ukrainos ambasadoriai Lietuvoje, kitų užsienio šalių ambasadų ar kultūros bendruomenių atstovai. Daugiakalbiu XIX š. teksto skambesiu siekiama pabrėžti, kad poema *Anyškėčių šilelis* yra patekusi į Lietuvos rekordų knygą kaip daugiausia vertimų į kitas kalbas turintis lietuviškas poetinis tekstas. Poema versta jau į 18 kalbų: visa ji skaitoma anglų, armėnų, čekų, esperanto, italų, korėjiečių, latvių, lenkų, rusų, ukrainiečių ir vokiečių kalbomis, o jos ištraukos – dar ir gudų, čiuvašų, japonų, norvegų, prancūzų, totorių ir turkų kalbomis. Popietėje Lietuvos Mokslų akademijoje poemos vertimus apžvelgė Vilniaus universiteto filologijos fakulteto Lietuvių literatūros katedros vedėja prof. habil. dr. Dainora Pociūtė, A. Baranausko giesmės giedoto Anyškėčių kultūros centro folkloro ansamblis „Valaukis“.

Paminklas bus atstatytas

Rokiškio rajono savivaldybė yra priėmusi sprendimą atstatyti antrosios sovietinės okupacijos metais šeštajame dešimtmetyje nugriautą paminklą Obelių kapinėse. Čia vietos gyventojų lėšomis 1942 m. prie žuvusių Birželio sukilimo dalyvių kapų buvo pastatytas išpuodingas betoninis monumentas. Jo centre – Kristaus bareljefas, kuriam iš šonų – du Lietuvos karių bareljefai. Sunkiais vokiečių okupacijos laikais lėšų maždaug 8 m ilgio ir 3 m aukščio betoniniam monumentui aukojo Obelių krašto žmonės. Monumentas įamžino ne tik sukilimą prieš sovietinę valdžią, bet ir pirmosios sovietinės okupa-

cijos aukas – žuvusius, ištremtus krašto žmones. Nuo Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo obeliečiai puoselėjo viltį atstatyti memorialą.

Rokiškio rajono savivaldybė paminklo atstatymui skyrė 30,000 litų. Geros valios žmonių dėka nuo 2012 m. rugsėjo 8 d. surinkta 23,215 litų.

Šių metų pradžioje Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo, aukų rėmimo ir atminimo įamžinimo fondas paskyrė dar 3,000 Lt. Sovietinės valdžios sunaikintam paminklui reikia 167,000 litų. Lėšos paminklo atstatymui toliau renkamos iš pavienių aukotojų, verslo organizacijų.

Pagal Lietuvos spaudą parengė S. Katkauskaitė

Neįprastas renginys Žydų bibliotekoje

ŽILVINAS BELIAUSKAS,
bibliotekos vedėjas, Romerio universiteto
Psichologijos instituto lektorius

Rengiantis parodai „Dvi žydės“ ir kabinant tarp lentynų Vaidoto Žuko paveikslus, buvo galima jausti, kaip jausios bibliotekos patalpos persikeičia ir nukrypsta į naują savo misijos kokybę. Iš viso parodoje 24 paveiksai, ir manome, kad jie puikiai tarpusavyje šnekasi. Artėjant kovo 20 d. parodos atidarymui, tvyrojo laukimo ir tam tikro netikrumo įtampa.

Tačiau svečių būriai malonino ne tik gausa, bet ir įvairumu. Nuo mielų Šv. Kristoforo gimnazijos moksleivių iki koncerto „MG Baltic“ vadovo Dariaus Mockaus su žmona Ina. Žinomi dailininkai: Ilja Bereznicikas, Aleksandra Jacovskytė, Solomonas Teitelbaumas, vertėja Judita Gliauberzonaitė, kolekcininkai, pedagogai, kiti meno mėgėjai.

Bibliotekos vedėjo uždavinys gana paprastas – pasveikinti, trumpai pristatyti visiškai jaunutę biblioteką su savo ambicingais planais, punktyriškai nusakyti, kokios aplinkybės mus čia visus suvedė. Dailininkas ir žurnalistas V. Žukas žinomas kaip ilgai vadovavęs katalikų radijai „Mažoji studija“, turėjo progos atskleisti savo pažiūrų ekumeniškumą ir imlų požiūrį kitoms kultūroms ir pasaulėžiūroms.

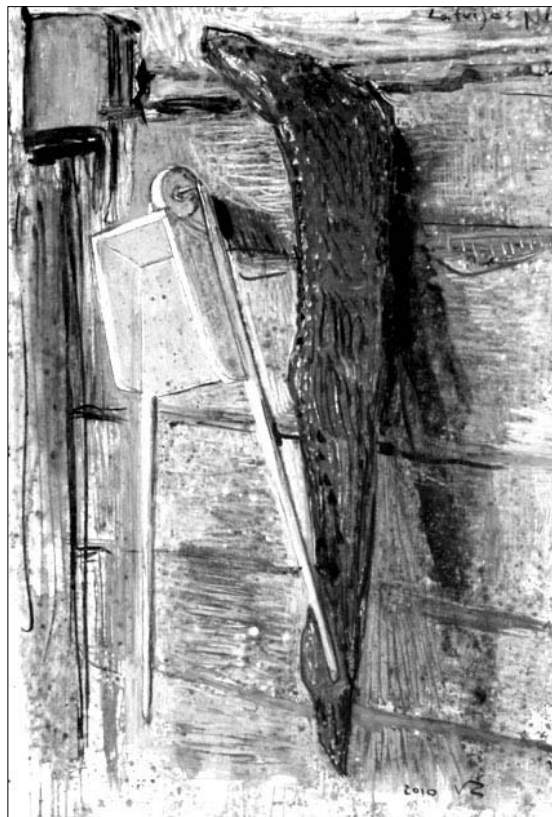
Paveiksai: viršuje *Dvi žydės* arba *Karlo Markso duktė*, 1977 (Koliažas, tapyba ant stiklo); apačioje – *Trys veidai*

Leidėjas ir fotografas Rimantas Dichavičius pasidžiaugė, kad Vaidotas priklauso tai retai dailininkų grupei, kuri valdo ne tik teptuką ar kitą meno įrankį, bet ir žodį. Ši paroda yra tas atvejis, kuriam būdinga ši vaizdo ir žodžio sąveika. Rodomų paveikslų estetinio-prasmio kodo perskaitymui taip pat reikia papildomos informacijos, į kurią dėmesys atkreipiamas žodžiu. R. Dichavičius atkreipė dėmesį į tai, kad gyvename valdžios abuoju kultūrai sąlygomis, ir, jeigu kas nors gero šiose srityse įvyksta, tai tik konkrečių žmonių konkrečiomis pastangomis – kaip ir šis atvejis.

Pats parodos autorius V. Žukas pažymėjo, kad jo tiek žmogiška, tiek intelektualinė patirtis tampriai persipynusi su žydų kultūra ir jos žmonėmis nuo pat vaikystės. Jo aplinkoje tarp geriausių draugų ir bendraminčių visada buvo žydų, ir jis nemato jokio reikalo čia matyti kažką keisto.

Ir čia prasidėjo tam tikra nelaukta ir netikėta parodos atidarymo misterija. Pasisakyti buvo pakviestas dailininkas Donatas Ivanauskas, kuris pasirodė kaip patyręs ir meistriškas kalbėtojas, stipriai perteikiantis savo jausmus kitiems. Pradžioje iš jo lūpų skambėjo nukrypis apie tai, kad V. Žukas parašė knygą apie Molėtus, ir ta knyga mus sukrėstų iki gelmių, jei ją perskaitytume. Vėliau kalbėta, kad surašyta Molėtų istorija yra visiškai netipinė mūsų įprastai tradicijai miestų ir miestelių istorijas pateikti visiškai apeinant ten buvusius „štetlus“, kurie dažniausiai ir sudarė tų miestelių šerdį. Pirmasis knygos leidimas akimirksniu išpirktas platinant vien Molėtuose, o apie antrą laidą dar tik tariamasi. Tas Vaidoto knygos atvirumas istorijai ir tiesai kaip tik ir turėtas mintyje.

Toliau D. Ivanauskas skriejo į liūdnas lankas – tai jo senelio ir Ivanauskų šeimos patirtis Molėtuose Holokausto metu. Jo senelis Jeronimas savo vaistinėje gelbėjo dvi žydaites. Bet jam nepasisėkė tik dėl lietuvių – nacių kolaborantų išdavystės. Jo įsitikinimu, V. Žuko paveiksai galėtų kalbėti bet kurioje galerijoje, bet šiandien jis pasirinko Vilniaus žydų viešąją biblioteką, ir tai yra jo atsakas į vis dar tragediją gaubiančią tylą.

Paveiksai: viršuje *Vaikiškas karutis ir stulpas prie sienos*, 2010; apačioje – *žaislai*

Nukelta į 11-tą psl.

IŠ MOKSLEIVIŲ KŪRYBOS

Mokiniai apie Steponą Darių ir Stasį Girėną

Toronto Maironio mokykla

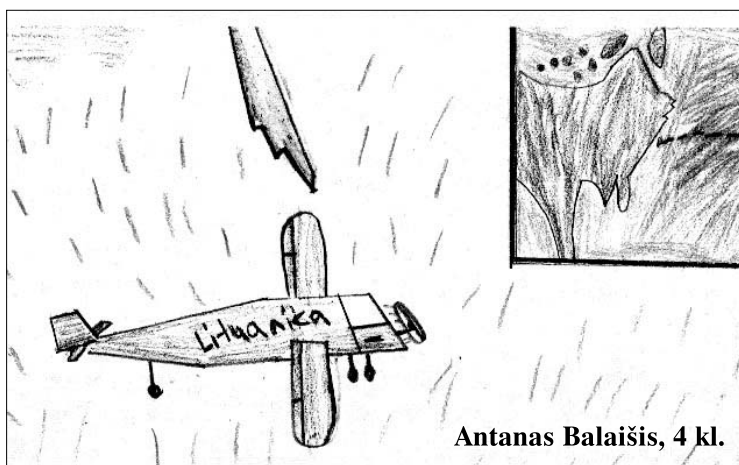
Jacintha Dirmantaitė, 3 kl.

Steponas Darius ir Stasys Girėnas

Steponas ir Stasys buvo pirmieji lietuviai, kurie skrido viršum Atlanto vandenyno. Jų skrydis buvo ypatingas, nes jie buvo ore 37 valandas ir 11 minučių be sustojimo. Kita priežastis, kodėl jų skrydis yra reikšmingas, yra, kad jie atidarė pirmutinį kelią oro paštui tarp Amerikos ir Lietuvos. Tai tada lietuviai, kur gyveno Amerikoje, galėjo su jų šeimomis, kur gyveno Lietuvoje, susirašinėti. Irgi galėjo daiktus siųsti į Ameriką nuo Lietuvos ir iš Amerikos į Lietuvą.

Man atrodo, kad skrydis yra svarbus tuo, kad daugiau vietų pasaulyje sužinojo apie Lietuvą. Ir iš šito skrydžio daugiau poetų, rašytojų, dailininkų, skulptorių, ir muzikų gavo įkvėpimą. Paskutinė priežastis, kodėl skrydis buvo svarbus, nes jie galėjo be moderniausių įrengimų pasiekti nustatytą vietą. Nes kitų šalių laivai turėjo visų moderniausias priemones.

Marytė Sendaitė, 6 kl.

Antanas Balaišis, 4 kl.

Aura Degutytė, 2 kl.

NORINTIEJI PASISKAITYTI

apie Lietuvos Katalikų Bažnyčios kroniką ir kitą pagrindinio spaudos veiklą sovietinės priespaudos metu gali daug žinių rasti ryšiatinklyje atsidarę tinklalapį www.lkb.kronika.lt.

Patologija

Atkelta iš 3-čio psl.

Būtina pažymėti, kad spalvingais pavadinimais (homoseksualai, gėjai, netradiciniai, kitos orientacijos, homofilai ir t.t.) praktiškai patologija dangstomi nuo amžių buvę nusikaltimais laikomi veiksmai kaip pedofilija, zoofilija, nekrofilija, sadizmas, mazochizmas, transvestitizmas ir t.t. Liberalioji ideologija, siekianti apimti ir pertvarkyti visas gyvenimo sritis, pradžioje deklaruoja tik rūpestį

homoseksualų atskirties ir diskriminacijos pašalinimu, tuo pridengdami finansinius, socialinius, moralinius savo siekius. Lietuvoje homoseksualų diskriminacijos ir atskirties nėra! Atvirksčiai, pagal ES institucijų tyrimą Lietuva – pati tolerantiškiausia valstybė ES, nes tik 23% skundžiasi tuo, ko net įrodyti negali, kai, sakykime, Prancūzijoje arba Italijoje net 90% mažumų nepatenkinti. Taigi liberalams visai ne homoseksualai rūpi.

(Sutrumpinta)

MILMANTAS Immigration & Translation Services

Teikia paslaugas Kanados imigracijos srityje
Išsamesnė informacija: www.milmantasimmigration.com.

Verčia dokumentus (anglų <=> lietuvių)

Kreipkitės į DALIĄ MILMANTAS, RCIC

T 647 342 7301 F 647 435 7528 E dmilmantas@gmail.com

Providing commercial property mortgages for our community

Small Business
Rental Properties

Apartment Buildings
Daycare and more

PARAMA

TAUPOMOJI ŠĄSKAITA

"TFSA" (Neapmokestinama taupomoji sąskaita)

Kasdieninių kintamųjų palūkanų	1.50%
1 metų	1.70%
2 metų	1.85%
3 metų	2.10%
4 metų	2.25%
5 metų	2.40%

KASDIENINIŲ PALŪKANŲ TAUPOMOJI ŠĄSKAITA 1.35%

"PLANAS 24" Kasdieninių palūkanų čekių / taupomoji

Balansas: \$0 – \$4,999.99	0.025%
\$5,000.00 – \$9,999.99	0.100%
\$10,000.00 – \$24,999.99	0.150%
\$25,000.00 – \$59,999.99	0.250%
Virš \$60,000.00	0.500%

PLANAS 24

Aukštesni nušimčiai ir nemokami čekių patarnavimai

JAV DOLERIŲ KASDIENINIŲ PALŪKANŲ 0.20%

PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS

Atviras, kintamųjų palūkanų	3.25%
Uždarytas, kintamųjų palūkanų	2.90%
1 metų	3.00%
2 metų	3.05%
3 metų	3.15%
4 metų	3.25%
5 metų	3.40%

Komercinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą

INVESTICINĖ ŠĄSKAITA

"GIC" INDĖLIAI (Pelno padalinimas netaikomas)

1 metų	1.60%
2 metų	1.75%
3 metų	2.00%
4 metų	2.10%
5 metų	2.30%
1 metų iškeičiamas	1.35%
1 metų JAV dolerių	0.40%

PENSIJŲ FONDAI

Kasdieninių kintamųjų palūkanų	1.40%
1 metų	1.70%
2 metų	1.85%
3 metų	2.10%
4 metų	2.25%
5 metų	2.40%

RIBOTAS KREDITAS SU NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU 3.50% ir aukščiau

ASMENINĖS PASKOLOS 5.50% ir aukščiau

ASMENINIS RIBOTAS KREDITAS 7.0% ir aukščiau

Visi pateikti nušimčiai gali būti keičiami be įspėjimo

PARAMA

www.parama.ca

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

Palankūs nušimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas.
2975 Bloor W | 416-207-9239 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv-penk 9-8 | Šešt 9-1
1573 Bloor W | 416-532-1149 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv 9-6 | Penk 9-3.30 | Šešt uždaryta

AKTYVAI per \$215,000,000

FOUR SEASONS REALTY LIMITED Brokerage, 67 First Street Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Angele Šalvaitytė, B.A., Broker
pirkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mielai jums patarnaus.

705-446-6428
705-445-8500 ext 247

Elektroninis paštas:
angiesalvaitis@rogers.com

ORTODONTĖ

Dr. Skaistė Našlėnaitė
D.D.S., M.Sc., Ortho. Dip., FRCD (C)

Royal York Orthodontics
3029 Bloor Street West

(prie naujos 'PARAMOS')

Toronto ON, M8W 1C5

Tel. (416) 207-0885

www.RoyalYorkOrtho.com

Kviečiame mažus ir didelius!

Pabūti šalia kito žmogaus ...

Atkelta iš 7-to psl.

Ir išėjus neretai atmintyje išlieka ta žmogiškoji patirtis, kiekvieno gyvenimo skirtingumas. Kartais ir nustembi, kai pasiteiraujama tavo nuomonės ir apie perskaitytas mokslo naujoves ar politiką. Žmonių proto smalsumas ir atvirumas irgi išlieka ilgiau nei fizinė kūno stiprybė.

Nustebina pastoracinio darbo patirtis. Štai Didžiojo penktadienio popietę pagardinant Švenčiausiąjį ir Kryžių, atvežami su tikrai didele negalia gyventojai, kurie, atrodo, jau nepastebi aplinkos, dėl ligos ar amžiaus nutolę į jiems vieniems žinomą pasaulį. Bet priartėję prie jų veido su kryžiumi ir matai, kaip ligos nukamuotas veidas nušvinta, lyg ir prabunda tai akimirksniu tarsi būtų laukęs... Ir supranti, kaip ilgai dvasia lieka stipresnė už kūną.

Pastebėjau dar vieną svarbų dalyką – būna labai patenkinti pakalbinti savo gimtąja kalba. Kai kurie gyventojai ilgus dešimtmečius gyveno mišrioje šeimoje ar toliau nuo lietuvių bendruomenės, daugiau kalbėjo angliškai. Bet gilioje senatvėje daugeliui atbunda gimtosios kalbos jausmas ir poreikis. Ne visi darbuotojai susikalba lietuviškai, tad čia lietuviškai kalbančių savanorių pagalba ne mažiau svarbi nei kitos paslaugos.

Elena Lelienė, Labdaros slaugos namų savanorių veik-

los koordinatorė: – Savanorių parama ir gyventojams, ir darbuotojams labai reikalinga. Buvimą čia, tarp keturių sienų, tegul ir gražiuose, jaukiuose namuose, labai pajvairina betarpiškas asmeninis bendravimas su kitu žmogumi. Mes turime apie 50 savanorių, kurie šiam darbui skiria

yra prisipažinęs, kad labiausiai nemėgsta savaitgalių ir švenčių.

Noriu paraginti visus, kurie gali skirti laiko savanoriškai veiklai, ir ypač jaunimą ateiti pas mus. Tai būtų naudinga tiems, kurie ketina rinktis humanitarines – socialinio darbuotojo, sveikatos srities spe-

Toronto lietuvių slaugos namai Labdara

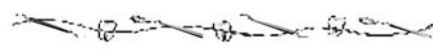
ne vienerius metus. Štai ir Rūta Simanavičienė, jau ne kartą apdovanota už nuoširdžią pagalbą žmonėms, tikrai gerų žodžių verti ir šiemet apdovantieji savanoriai, kurie jau ne 5-erius – 7-erius metus ateidami atneša mūsų gyventojams daug šilumos. Bet mums labai trūksta jaunimo ir galinčių ateiti į slaugos namus šeštadieniais ir sekmadieniais, kai mažiau visokių renginių. Tada aplankyti artimųjų ateina daugiau žmonių, tačiau tie, kurie jų neturi, toms dienomis labiausiai pasijunta vieniši. Ne vienas iš jų

cialybes – puiki proga geriau susipažinti su būsimo darbo sritimi. Tiems, kurie norėtų gauti visuomenei naudingo darbo įskaitą – ją galite gauti, padirbėję savanoriais mūsų slaugos namuose.

Kviečiu visus, kurie norėtų prisidėti prie mūsų savanorių grupės, parašyti mūsų el. paštu activities@labdara.ca arba paskambinti slaugos namų savanorių koordinatorės telefonu 416-232-2112 x409 ir ateiti pas mus. Tai patirtis, kuri praturtina ir keičia kiekvieną žmogų ir visuomenę. Lauksime.

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

affiliated

TEIRAUKITĖS PAS MUS!

RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI

Affiliated Insurance Management Inc.

- ▶ visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
- ▶ konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
- ▶ dėmesingas patamavimas, lietuviškai arba angliškai

905-845-4201 ♦ 1-888-384-4444

www.affiliatedinsurance.ca ♦ rickd@affiliatedinsurance.ca
344 Lakeshore Road E., P.O. Box 325, Oakville, ON L6J 5A2

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. **(416) 769-0674**

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

MARGUTIS Parcels

48 Hamptonbrook Dr., Toronto, ON, M9P 1A1

PARCELS TO LITHUANIA

For free pick up in your area call VIKTOR at

Tel: (416) 233-4601

OR EMAIL TO: pysanka.inc@gmail.com

Giliai užjaučiame KLKM draugijos narę

REGINĄ TARVYDIENĘ, jos sūnui

a.a. RAIMONDUI DAUGĖLAI

užbaigus žemišką kelionę –

KLKM dr-jos Lietuvos kankinių parapijos skyriaus narės

SKAITYTOJAI PASISAKO

PAGALVOKIME APIE ŠIANDIENĄ

Skubame nepagalvodami, kad laikas bėga – nepavysi. Sustojęs pagalvosi: ką nuveikiau? Ne vienas gal sakysime: nesuskubau. Norėjau pasiekti – nesuskubau. Galėjau įamžinti savo vardą! Dar yra laiko – reikia skubėti. Juk ateitis melagė. Netikėk! Tik praeitis nemeluoja. Tik iš jos sužinosi, kur eiti. Greičiau pirmyn, laikas nelaukia.

Mes visi mirsime. O kas po mirties? Šis klausimas nedings. Jo nenustumsi. Jei tikėjimo neturi, kas bus tada? Jokie apgalvojimai ramybės nesuteiks. Šis klausimas nuolatos tave kankins. Kiek daug nepasakyta. Kiek meilės dar nepareikšta, bet tu jau miręs. Nesuspėjai paskutinės knygos perskaityti ir niekad negrįši užbaigti darbų. Ką iki šiol padarei, tai ir viskas... Neuždėsi nė taško. Viskas tau bus suskaičiuota, susumuota ir pateikta. Tuomet ir aš sužinosiu, ką užsitarnavau gyvendamas šioje vargingoje žemėje. **Stasys Prakapas, Toronto, ON**

Indijos misionierius prašo siųsti jam reikmenis: rožinius, statulėles, rašiklius, pieštukus ir taip paremti jo misiją. Jo naujas adresas: Fr. Paul Cruz, P.O. Box-691571, Kottiyam – P.O Kollam – 691 571, Kerala, India.

Naujai atvykusiems į Kanadą

tinklalapyje Canadian Newcomer www.cnmag.ca ir <http://www.vengeo.com/html5/cnmag/Newsletter0016>, teikiama naudinga informacija apie mokslą, įsidarbinimą, sveikatą, būstą ir kitus svarbius klausimus.

Turner & Porter

LAI DOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE

ir
MISSISSAUGOJE

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

Neįprastas renginys Žydų bibliotekoje

Atkelta iš 8-to psl.

D. Ivanausko kalba pateikė skaudžiausių konkrečių scenų, epizodų ir detalių, kurios užgulė auditoriją tokiu mistiniu švininiu debesiu, kuris spaudė ašaras daugeliui klausytojų (vėliau paaiškėjo, kad Iljos Bereznicko mamos giminė buvo sumesta į tą pačią Molėtų duobę, kartu su kitais 700 nužudytųjų). Gailėjomės, kad nepasirūpinom bet koku įrašymo aparatu, o išsitraukti nešiojamąjį telefoną niekas nebegalėjo, nes sėdėjo pritrenkti graudžios kalbos. O reikėjo grįžti prie parodos, prie paveikslų apžiūros su vyno taure rankoje. Net šmėkštelėjo nedorovinga mintis, kad V. Žukas tyčia taip surežisavo, kad įvyktų šis jausminis “nokautas”, kuris sustiprintų paveikslų įtaigą, o pro atvertus sąmonės vartus įva-

žiutų paveikslų personažai, apsigyvendami žiūrovų atmintyje visam likusiam gyvenimui.

Kalbėti daugiau nebebuvo jėgų, o perėjimas prie meno buvo prisotintas kalbų atgarsio ir jų psicho-dramatinio poveikio, beveik atsimaitymo. R. Dichavičius, kuris matė šimtus meno renginių, išeidamas tarė: “Viskas praėjo – šimtas balų!”

Kad pastangos atsigręžti į sunaikintų dviejų šimtų su viršum tūkstančių Lietuvos piliečių atminimą ir šalia mūsų išlikusių jų palikuonis nėra beprasmės, po kelių dienų iškalbingai patvirtino Lietuvos respublikos valdžios institucijos. Deja nepasveikinusios Žydų bendruomenės su kovo 26-ąją prasidėjusia žydų Velykų švente.

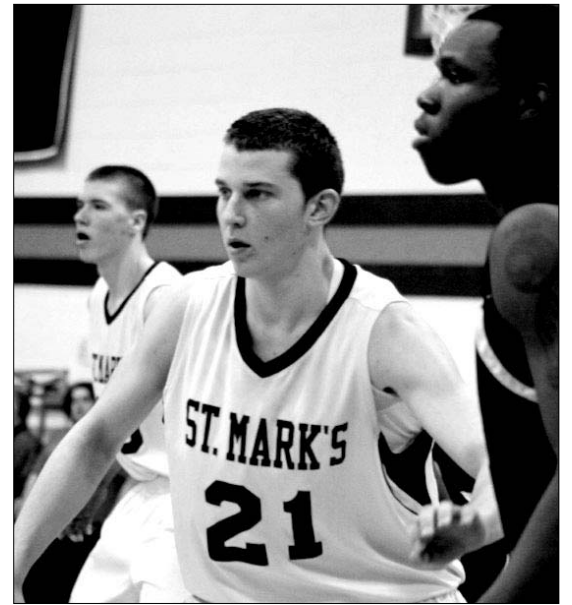
Paveikslai iš
<http://www.facebook.com/media>

SPORTAS

Po “Aušros” – kylanti žvaigždė

TORONTIETIS NIKOLAS STAUSKAS, 19 m. amžiaus pirmokas University of Michigan, augęs Mississaugoje, vėl pateko į *The Globe and Mail* dienraščio sporto skyriaus pirmą puslapį šeštadienį, balandžio 6, su didžiule jo nuotrauka ir ilgu straipsniu. Tą vakarą vyko NCAA universitetinio krepšinio rungtynių baigmė, kurioje Nikolas žaidė Michigan Wolverines komandoje prieš Syracuse universitetą. Į pusbaigmę komanda pateko Nikolo dėka; jis paskutiniame žaidime pelnė 22 taškus. Nors Michigan komanda laimėjo prieš Syracuse, ji neatsilaikė prieš Louisville “Cardinals”, ir ta komanda tapo šių metų laimėtoja.

Apie N. Stauską anksčiau buvo rašyta, kad jis yra kylanti žvaigždė šiame sporte, daug pasiekęs ir dar daugiau žadantis. Straipsnio autorius Allan Maki pasakoja apie Stauskų kieme įrengtą krepšinio aikštę, kurioje Nikolas, vienas ir su broliu Petru nenuilstamai treniravosi. Jie, kaip ir jų tėvas Paulius Stauskas, krepšinį pradėjo žaisti Toronto “Aušros” klube. Paulius gimnazijoje žaidė su žinomu žaidėju ir treneriu Leonu Rautinš, kuris matė Nikolą žaidžiant prieš kelerius metus, ir suprato, koks didelis gali būti šio vaikinio talentas.

Torontietis Nikolas Stauskas – kylanti žvaigždė

Nikolas Stauskas dažnai minimas ir kitų laikraščių sporto skyriuose kaip esminis Michigan komandos žaidėjas. NCAA rungtynėse iš viso dalyvavo 29 kanadiečiai, prieš pusbaigmes liko keturi, o Nikolas vienintelis išlaikė iki pat baigmės. **Inf.**

Nauja valdybos narė

Julija Šimonėlytė šiais metais nusprendė kandidatuoti į Labdaros fondo valdybą. Metiniame Labdaros susirinkime balandžio 7 d., kuriame ji buvo išrinkta, pasakojo apie save: “Visų pirma dalyvauti Lietuvių bendruomenėje man yra labai svarbu, ir noriu užtikrinti visiems žmonėms geriausią sveikatos priežiūrą, kas būtent ir yra Labdaros misija, dėl kurios aš ir pasirinkau sveikatos priežiūros karjerą. Klausydama savo širdies pašaukimo, aš baigiau biologiją, “Human biology” Toronto universitete su pagyrimu. Toliau gilinau mokslo žinias “Occupational Therapy” ir baigusi magistro studijas Toronto universitete, norėjau būti sveikatos priežiūros specialistė. Šią karjerą – Occupational Therapy – pasirinkau, nes jaučiau, kad tai yra vaidmuo, kuris yra skirtas man, kad galėčiau padėti kitiems pasiekti savo tikslus gyvenime, nepaisant fizinių ar psichinių trūkumų ar ligos.

Kaip Occupational Therapist dirbau Oakville, Georgetown ir Milton ligoninėse, geriatrinės reabilitacijos skyriuose. Šiuo metu dirbu CC-AC (Community Care Access

Julija Šimonėlytė

Centre – paslaugų teikimo centras) kaip Palliative Care Case Manager. Mano darbas yra įvertinti ir užtikrinti pagalbą pacientams, kurie susiduria su sunkiomis ligomis.

Visą laiką aš aktyviai dalyvavau įvairiose Lietuvių bendruomenės organizacijose, įskaitant skautus, KLJSajungą, akademikus, šokių grupę “Gintaras”, krepšinio komandą “Aušra”. Taip pat 7 metus, kol lankiau universitetą, dirbau kredito kooperatyve “Parama”. Šiuo metu dirbu Toronto Maironio mokykloje, padėdama klasėse mokytojoms ar mokiniais kur reikia. Jaučiu, kad mano veikla lietuvių bendruomenėje, išsilavinimas ir patirtis dirbant įvairiuose sveikatos priežiūros sistemos darbuose būtų svarbus indėlis ir parama Labdaros organizacijai”. **Inf.**

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Išsilavinimu – pirmam penketuke

Lietuva pagal aukštąjį išsilavinimą turinčių 30-34 metų amžiaus gyventojų skaičių Europos sąjungoje (ES) užima ketvirtą vietą, skelbia statistikos tarnyba Eurostatas. Lietuvoje šioje amžiaus grupėje aukštąjį išsilavinimą 2012 metais buvo įgiję 48.7% žmonių. ES Lietuvą pagal šį rodiklį lenkia Airija (51.5%), Kipras (49.9%) bei Liuksemburgas (49.6%). Mažiausiai aukštąjį išsilavinimą baigusių žmonių 30-34 metų amžiaus grupėje yra Italijoje (21.7%), Rumunijoje (21.8%) ir Maltoje (22.4%). Tyrime taip pat pažymima, kad aštuonios šalys narės jau pasiekė arba viršijo 2020 metams iškeltus tikslus pasiekti šioje srityje tam tikrus rodiklius, tarp jų – ir Lietuva, kartu su Danija, Kipru, Latvija, Liuksemburgu, Olandija, Suomija bei Švedija. Lietuva buvo išsikėlusį tikslą, kad 2020 metais jos rodiklis siektų 40% aukštąjį išsilavinimą turinčių žmonių šioje amžiaus grupėje. Visoje Europos sąjungoje aukštąjį išsilavinimą 30-34 metų amžiaus grupėje 2012 metais turėjo 36% gyventojų, 2010 metais – 34%, o 2005 metais – 28%. **RJ**

M.S. RENOVATIONS
Greitai ir kokybiškai atliekame visus vidaus ir išorės remonto darbus.
Ilgametė patirtis. Prieinamomis kainomis. Nemokami įkainojimai.
Skambinti Mindaugui
416-856-5014

ATLIEKAME visus vidaus ir išorės remonto darbus. Dažome, dedame grindis, plyteles. Mūrininko darbai – plytos, akmuo. Skambinti Vytautui tel. 905 272-2016 arba 647-400-1153 (cell).

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 x 26 dienos metu.

Kanados Lietuvių Lithuanian Canadian Fondas Foundation
1 Resurrection Rd. Toronto ON, M9A 5G1 Tel: 416-239-9889 klfondas@on.aibn.com

STUDENTAI

2013/2014 mokslų metų stipendijų prašymų ANKETOS JAU PLATINAMOS

Tapkime Kanados lietuvių fondo nariais!
Remkime lietuvių išlaikymo veiklą!
Prisiminkime savo Fondą gyvybės draudimuose bei savo testamentuose.

[našams išrašome pakvitavimus pajamų mokesčių sumažinimui]

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LLB.
PACE LAW FIRM

- ieškiniai dėl žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu
- imigracija į Kanadą
- testamentai ir įgaliojimai
- palikimų administravimas
- nekilnojamo turto sandoriai
- konsultacijos Lietuvos respublikos įstatymų klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4
Tel. 416 236-3060 Fax 416 236-1809
Tinklapis: www.pacelawfirm.com El. paštas: alpace@pacelawfirm.com

Waterside DENTAL **9th Line DENTAL**

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271 7171 1252 Hurontario St. Mississauga, L5G 3H3 www.watersidedental.ca

(905) 785 3900 3945 Doug Leavens Blvd. Mississauga, L5N 0A5 www.9thlinedental.ca

PRIMENAME,
kad aprėminti skelbimai, kuriems reikalingas didesnis plotas, priimami vėliausiai iki ketvirtadienio 12 v.d., jeigu norima jį skelbti ateinančios savaitės TŽ numeryje.

TORONTO

Anapilio parapijos žinios

• Ateinantį sekmadienį bus renkama arkivyskupijos įsakytu antroji iš trijų šiemetams skirtų SHARE LIFE rinkliavų.

• Mūsų šventovėje balandžio 28, sekmadienį, Mišiose su savo paruoštomis giesmėmis įsijungs Lilės Turūtaitės vadovaujamas choras "Daina". Iš anksto dėkojame choro vadovei ir choristams.

• Pavasarinė Kapinių lankymo diena bus birželio 2, sekmadienį. Pamaldos už mirusius bus aukojamos kapinių koplyčioje 3 v.p.p.

• Kanados lietuvių Tikėjimo metų kryžius bus pašventintas ir pastatytas Šv. Jono lietuvių kapinių "Kryžių kalnelyje" birželio 2, sekmadienį, pavasarinės Kapinių lankymo dienos metu. Dabar to kryžiaus pagrindinė dalis, kuri vėliau bus įstatyta kryžium, lanko ir yra pagerbiama visose lietuviškose apylinkėse. Lietuvos kankinių šventovėje ir Wasaga Beach Gerojo Ganytojo šventovėje ji lankysis gegužės 19, sekmadienį, o Delhi Šv. Kazimiero šventovėje – gegužės 25, šeštadienį.

• Wasaga Beach apylinkės LB valdyba praneša, kad solidarumo įnašas bus renkamas balandžio 21 ir 28 sekmadieniais po Mišių Gerojo Ganytojo misijos kavinėje.

• Lietuvos kankinių šventovėje Pirmosios komunijos iškilmės bus gegužės 12, sekmadienį, kada bus švenčiama ir Motinos diena.

• Parapijiečiai, kurie nedalyvavo parapijos visuotiniame susirinkime ir negavo tuo metu dalinamų ženkliukų/kryželių su mūsų parapijos herbu, gali juos gauti ir dabar iš mūsų parapijos kunigų.

• Suvalkų krašto lietuvių išėivijos sambūris ir jo valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems, prisidėjusiems žaislais bei piniginiams aukomis prie žaislų vajuos lietuviškam vaikų darželiui Punske. Jau išsiųstos 5 dėžės žaislų ir dar pora dėžių bus išsiųsta artimiausiu laiku.

• Mišios sekmadienį, balandžio 28, 10 v.r. už a.a. Mykolą ir Adelę; Vasagoje 2 v.p.p. už a.a. Doreen Tarvydienę; Delhi balandžio 27, šeštadienį, 3 v.p.p. už a.a. Vladą ir Eleną Vindašius.

Prisikėlimo parapijos žinios

• Parapija organizuoja "Vilties bėgimą" paremti vėžiu sergančiųjų centrą Klaipėdoje. Informaciją apie šį bėgimą ir registracijos lapus rasite parapijos tinklalapyje www.prisikelimas.ca.

• Balandžio 26-27 d.d. vyks vartotų drabužių ir daiktų išpardavimas.

• Rudenį švęsime parapijos 60-metį. Visus kviečiame įsijungti į renginius ir minėjimus. Yra ruošiamos skaidrės su nuotraukomis. Prašome visų peržiūrėti savo nuotraukas ir pasidalinti su visais. Sekmadieniais jas palikus raštinėje, kitą sekmadienį jas bus galima atsimiti. Visos surinktos nuotraukos bus rodomos po 11 v.r. Mišių salėje.

• Gegužės 5 d., 11 v.r. – Pirmą komuniją.

• Gegužės 12 d., per 11 v.r. Mišias bus kun. Jono Šileikos, OFM, įvesdinimas į klebonus. Dalyvaus vysk. John A. Boissonneau. Po iškilmingų apeigų visi esame kviečiami į parapijos salę vaišiams.

• Gegužės 26 d., 11 v.r. – Sutvirtinimas.

• Gegužės 31 d., 7 v.v. bus aukojamos parapijos 60-mečio Mišios. Po Mišių – vaišės.

• Balandžio 23 d. iš mūsų parapijos palaidotas a.a. Osvaldas Rautinš, 91 m. Paliko žmoną Danutę, dukrą Raudą ir sūnus Jurgį ir Leoną su šeimomis.

• Mišios sekmadienį, balandžio 28: 8 v.r. už a.a. Oną Svarinskienę; 9 v.r. už parapijiečius; 11 v.r. už a.a. Juožą Česieką; už a.a. Antaną, Stefą, Dainorą, Audronę Čeponius; už a.a. Julian Serruys (XV met.); už a.a. Antaną Stanevičių.

Šv. Jono lietuvių kapinių administracija prašo visus iki gegužės 1 d. nuo savo kapaviečių nusiimti dirbtines gėles ir dirbtinių gėlių vainikus, padėtus žiemos metu. Nenuimtus dirbtinius papuošalus vėliau nuims kapinių administracija ir tie papuošalai nebus saugomi.

Išganytojo parapijos žinios

• Šį sekmadienį, balandžio 28, pamaldų nebus. Kitos pamaldos – gegužės 5 d., 9.30 v.r.

Lietuvių Namų žinios

• Ateinantį sekmadienį Toronto Lietuvių Namuose įvyks visuotinis Lietuvių Namų narių susirinkimas. Registracija nuo 12 val., pradžia 1 v.p.p. Kviečiame visus LN narius dalyvauti.

• LN pietūs vyks bare "Lokys" nuo 11 v.r. iki 2 v.p.p.

Maironio mokyklos žinios

• Jaunesniųjų ir vyresniųjų darželiai kviečia mamytės ir močiutes į Motinos dienos minėjimą gegužės 11 d., 11 v.r. auditorijoje.

• Gegužės 18 d. pamokų nebus – Karalienės Viktorijos šventės savaitgalis. **Živilė**

KLB Toronto apylinkės žinios

Toronto LB apylinkės valdyba visus ragina susimokėti savo metinį solidarumo įnašą, kuris renkamas kasmet balandžio mėnesį. Mokestį galima susimokėti "Paramos" (sąsk. nr. 443) arba "Prisikėlimo" (sąsk. nr. 1132161) kredito kooperatyvuose. Būtų malonu, jog kiekvienas lietuvis šiuo savo mažu \$10 įnašu prisidėtų ir paremtų Pasaulio, Kanados ir Toronto lietuvių bendruomeninę veiklą.

AUKOS

Šv. Jono lietuvių kapinėms Z. Jonikienė aukojė \$500 a.a. vyro Petro Joniko atminimui.

A.a. Raimondui Daugėlai mirus, reikšdama nuoširdžią užuojautą jo mamai Reginai Tarvydieni, jo sūnams Karl ir Derrick, velionies atminimui Alina Jurcevičienė *Tėviškės žiburiams* aukojė \$100.

TŽ tinklalapis: www.tevzib.com. yra naudinga informacija apie skelbimus, prenumeratas bei vietinę veiklą.

MONTREAL

Aušros Vartų parapija

Šį savaitgalį du veiklūs mūsų parapijiečiai šventė reikšmingus gimtadienius. Choro koordinatorių, zakristijonas Antanas J. Mickus tarp draugų ir artimųjų paminėjo 60-ąjį gimtadienį. O sekmadienį į parapijos salę pietums visus pakvietė sukaktuvininkas Aleksandras Piešina. Susirinko gausus būrys viešnių ir svečių. Sukaktuvininką, sulaukusį 80-ties metų amžiaus, pasveikino kleb. kun. Paulius Mališka ir palaimino vaišių stalą. Svečiai sugiedojo *Ilgiausių metų*. Kadangi jis priklauso įvairioms organizacijoms, tai susilaukė daug sveikinimų. Šaulių vardu sveikino Dana Urbonavičienė, brolis menininkas Raimundas, "Rūtos" klubo pirm. Hilda Lapinienė, choro atstovė Aldona Morkūnienė, broliškai David ir Judy, golfininkų-slidinėtojų vardu Rytis Bulota, parapijos komiteto narys Petras Paulauskas, KLB Moterų dr-jos Montrealio škyr. pirm. Danutė Staškevičienė ir pusbrolis Rimas Navikėnas. Šis sukaktuvininkas labai nuoširdžiai visur darbuojasi, visiems padeda. Jis yra "Rūtos" klubo valdybos, parapijos komiteto narys, baltiečių menininkų grupės išdininkas ir LK Mindaugo šaulių kuopos narys.

LK unijos "Litas" metinis susirinkimas bus Aušros Vartų salėje balandžio 28 d., po 12 val. Mišių.

Tautinių šokių grupės makaronų vakaronė – šeštadienį, gegužės 4, 6 v.v.

KL Bendruomenės Montrealio apylinkės susirinkimas bus sekmadienį, birželio 2, po 10.30 v.r. Mišių parapijos salėje.

A.a. Petras Girdžius, 91 m. amžiaus, mirė balandžio 12 d. Po gedulinių Mišių mūsų šventovėje balandžio 17 d. palaidotas Notre Dame des Neiges kapinėse prie seniau mirusios žmonos Marijos. Liūdi dukterys Ieva, Milda, Nijolė, sūnus Antanas su šeimomis, 6 vaikaičiai ir 7 provaikaičiai. Velionis ir jo žmona a.a. Marija (Martytė) buvo kuklūs, darbštūs parapijos nariai. Jis buvo parapijos komitete, o Marytė talkino visiems, kur tik jos rankų reikėjo. Labai gražiai ir su meile su velioniu atsisveikino šeimos nariai. **DS**

Šv. Kazimiero parapija

Sekmadienį, balandžio 21, mūsų šventovėje po Mišių įvyko Tikėjimo metų įvykis, religinis velykinis koncertas – Concert

Koncerto vadovas Manuel Blais ir kleb. kun. Paulius Mališka

Triduum. Muz. Manuel Blais vargonavo ir dirigavo "TMR Singers", dainininkams iš Town of Mount Royal choro, St. Malachy's parapijos choro ir dalies Montrealio lietuvių choro. Tarp 24 choristų buvo šeši lietuviai, įskaitant kleb. kun. Paulių Mališką. Choras giedojo giesmes anglų kalba, pradėdant su Didžiojo penktadienio tema: *The Lord's Prayer, Who is That Man;*

Come, Behold the Lamb of God. Po to Gavėnios ir Velykų giesmių kantatos – 7 giesmės ir 7 skaitiniai iš Biblijos. Skaitovai: Sharon Vaupsha ir John Sullivan. Užbaigė su Velykų ryto giesmėmis: *Come with Rejoicing; Christ is Risen from the Dead; He is Risen, Alleluia.* Viena giesmė, *The Prayer*, žinomo kanadiečio kompozitoriaus David Foster. Iš viso choras giedojo 16 giesmių. Klausytojams labai patiko koncertas, sukėlė chorvedžiui M. Blais ir chorui griausmingų ovacijų. Choras baigė koncertą su *Alleluia*. Po to vyko lengvi pietūs parapijos salėje, paruošti Alice Skrupskytės ir parapijos komiteto.

Klebonas dėkoja visiems, kurie prisidėjo prie Tikėjimo metų Kryžiaus pastatymo savo aukomis praeitą sekmadienį.

Aleksandras Stankevičius kviečia visus į Kristinos Kliorytės "Penketuko" koncertą Place des Arts gegužės 19 d., 4 v.p.p. **VL**

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES
LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.
1001 SHERBROOKE STE., SUITE 555, MONTREAL, QUE. H2L 1L3
TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981
Joana Adamonis A.I.B.

LITAS Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

HANDYMAN ieško bet kokio darbo Etobicoke. Tel. 647-854-4624.

Norintys gauti savaitrašį el. paštu yra kviečiami atsiųsti žinutę su vardu ir pavarde el. paštu tevzib@rogers.com.

GALIU PRIŽIŪRĖTI vaiką arba pagyvenusį žmogų, paruošti pietus ir sutvarkyti namus. Tel. 647-854-4624

PROFESIONALUS dantų valymas Jūsų namuose. Priimamas draudimas. <http://athomesmile.com/416-388-8723>. Inga.

Toronto "Raptors" krepšininkas Jonas Valančiūnas su Maironio mokyklos mokiniais, kurie š.m. balandžio 13 šventė Krepšinio dieną Ntr. L. Puterytės